

KRIZĖ PO KRIZĖS

Privedė prie Nixono pasišalinimo klausimo

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praėjusį savaitgalį jau atrodė, kad Richardo Nixono prezidentavimo dienos yra suskaičytos. Tiesa, pagal Galupo institutą dar dauguma tautos (52%) nemanė, kad prezidentas turi pasitraukti iš prezidento pareigų, tačiau tik 27% pareiškė jam pasitikėjimą, atseit beveik 3 iš 4 amerikiečių buvo jam priešiški. Kaip neseniai čia rašėme, likimo ironija nori, kad tokios nuotaikos susidarytų kaip tik tuo metu, kai kraštui reikalingas stiprus ir ryžtingas prezidentas, koku Nixonas kaip tik gali ar bent galėjo būti.

Kraštas visų pirma reikalingas stipraus prezidento Artimųjų Rytų krizėje. JAV turi progą ją likviduoti ar teisingiau sušvelninti iki pakenciamo laipsnio, padiktuodamos kokią kompromisinę sprendimą, kuris raiščiškai sutiktų su Jungtinių Tautų rezoliucija Nr. 242, reikalaujančia Izraelio pasitraukimo iš 1967 metais užimtų terito-

rijų, bet kartu patenkintų Izraelio saugumo reikalavimus, kaip pvz. tų sričių demilitarizaciją ar net 'išnuomavimą' Izraeliui. Prezidentas šiuo atveju yra laimingas turėdamas savo Valstybės Sekretorių žydą. Jei tas sutinka su jau senėliu Valstybės Departamento puoselėtu 'taikos planu', jis turbūt tikrai pats geriausias koks galimas šiuo momentu. Tai būtų tarytum apsauga prieš puolimus iš JAV žydų tarpo už Izraelio 'išdavimą'. Toks kaltinimas tikrai pagreitintų prezidento pašalinimą, kuris ir dabar neturi daug draugų. Iš kitos pusės, jei naftos tiekimo sutrikimai bus skaudžiai čia pajusti, jie gali sukelti antisemitinių emocijų: kam mums kentėti dėl Izraelio užkariavimų. Toji pažiūra jau vyrauja Europoje.

Gresianti energijos krizė irgi reikalauja skubių ir

griežtų ėjimų iš autoritetinės administracijos, kas irgi nekalba už prezidento pakeitimą šiuo metu.

Nepaisant tokio aiškaus būtinumo pastovios valdžios reikalavimai Nixoną pašalinti visą laiką didėja. Už tai 'oficialiai' vedamuoju ši sekmadienį pasisakė ne tik senas Nixono administracijos kritikas New York Times, bet iki šiol buvęs jo šalininkas Detroit News. Paskutinis patarnavimas kraštui, — rašė N.Y. Times — kurį Nixonas dar gali padaryti, yra atsistatydinti. Nixonas jau per ilgai bandęs atstatyti pašlijusį juo pasitikėjimą, tik dar daugiau įklimpdamas į naujas bėdas.

Kaip čia jau daug sykių minėjome, parlamentariame režime, Nixonui jau seniai būtų pareikštas nepasitikėjimas ir jis būtų atsistatydinęs. Tokiame režime jis iš viso nebūtų galėjęs vadovauti valdžiai. Amerikinėje santvarkoje prezidentas nereikalingas kongreso pasitikėjimo. Jis gali būti pašalintas, bet tik už 'didelius nusikaltimus'. Teisiškai žiūrint (ir su tuo sutinka visi Nixono kritikai), jis nėra taip nusikaltęs, bent kol kas nėra tam įrodymų. Jo pašalinimo procesas, kurį turėtų baigti senatas dviejų trečdalių balsų dauguma, būtų labai ilgas ir ko gero, nesudarius tokios daugumos, prezidentas dar galėtų baigti savo terminą, nes formaliai žiūrint, prezidentas nėra reikalingas kongreso daugumos pasitikėjimo. Už tat, kad to ilgo ir skausmingo proceso išvengus, prezidentas prašomas atsistatydinti, apeliuojant į jo patriotizmą ir motyvaujant, kad jis jau neturi visos tautos pasitikėjimo, reikalingo kiekvienai rinktai ar net nerinktai valdžiai. Atsistatydinimo atveju prezidentui net siūlomas 'deal' panašus į Agnew t.y. jo tolimesnis nekaltnimas. Pasišalinimo reikalauja taip pat sutinka prieš tai dar patvirtinti Fordą viceprezidentu, lyg ir pratešdami tautos valią, kuri 1972 metais prezidentu išrinko konservatyvių pažiūrų respublikoną. Tokia aureolė tiko Nixonui, ji tinkanti ir Fordui.

Kaip ten būtų, prezidentas atsidūrė prieš labai sunkų ir atsakingą pasirinkimą.

Iš okupuotos Lietuvos atvyko šeima mačiusi Kalantos susideginimą

Velonskis Simas, gimęs 1946 m. gegužės 18 d. su žmona Irena 24-5 metų ir sūnum per Izraelį atvyko iš Lietuvos į JAV ir apsigyveno Woodhavene, N. Y.

Iš Lietuvos išvyko prieš šešius mėnesius, įrodęs savo žydišką kilmę turėjo sumokėti 8000 rublių už mokslą. Kaune jis buvo gimnazijos mokytoju, pedagogų tarybos pirmininku ir gimnazijos namų prižiūrėtoju ir už tuos visus darbus gaudavo 220 rublių mėnesiui. Tai didelė alga, iš kurios labai sunku pragyventi.

Irena yra kun. P. Dagio giminaitė, kapitono Dilio duktė, E. Šeštokienės gvy., Rahway, N. J. sesuo.

Simas yra dar vienas gyvas liudininkas Romo Kalantos tragiškos mirties, nes jisai su sūneliu tuo laiku sėdėjo Kauno miesto sodelyje ir matė, kaip žmonės

ėmė mesti gėles, o milicininkai už tai pradėjo juos mušti lazdom ir tai buvo jų klaida. Žmonės apėmė tokia neapykanta, jog bematant spontaniškai masė žmonių pasipylė gatvėmis, nelyginant organizuota armija, pasiryžusi gyventi ar mirti.

Romas Kalanta buvo geras ir protingas jaunuolis, mokėsi vien penketais. Vaikus, kurie lanko bažnyčią, mokyklos vadovybė terorizuoja pirmą kartą įspėdami, antrą kartą šaukia tėvus, o trečią iš mokyklos pašina, pasakoja Velonskiai.

Abu su žmona ir dviejų metų sūneliu apsigyveno L. Tamošaičio namuose, Woodhavene ir jaučiasi laimingi pagaliau užbaigę savo kelionės odisėją. Simas pradėjo dirbti ir mokytis anglų kalbą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės naujoji valdyba posėdžio metu. Sėdi iš kairės: Juozas Šlaivas, sekretorius, Kostas Dočkus, finansų vicepirmininkas, kun. Jonas Borevičius, SJ, vicepirmininkas ir Bronius Nainys, pirmininkas. Stovi: Stasys Dziugas, administracinių reikalų vicepirmininkas, Romas Kasparas, jaunimo vicepirmininkas ir Jonas Kavaliūnas, švietimo vicepirmininkas.

LIETUVIŲ TAUTINIO SĄJŪDŽIO NAUJA VADOVYBĖ

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybė. Sėdi iš kairės: dr. Bronius Nemickas, Regina Žymantaitė, Juozas Maurukas, Aleksandras Vakselis. Stovi: Vytautas Abraitis, Tomas Sperskauskas ir Kazimieras Bačasuskas. Nuotraukoje trūksta Stepo Mackevičiaus ir Jono Stankūno.

ARGENTINA, PERONAS IR... KOMPARTIJA

RIMAS DAIGŪNAS

Po aštuoniolikos metų egzilės Peronas tapo Argentinos prezidentu. Prezidento rūmų balkone matome seną vyrą su generolo uniforma. Intymesnėse nuotraukose matome Peroną su Izabelita, su pudeliuku. Nežinia, ar spekuliacija senos Evitos žavesiu, 'bekelnių' bei 'bemarškinų' proletarų globa, atšvytės dabartinėje prezidentūroje. Seni, kadaise mases artimi šūkiškai, buvo reikalingi ... rinkimams. Egzaltinės nuotaikos labai panašios pietiečių balsams gauti.

Laisvojo pasaulio spauda (anglai, prancūzai, amerikiečiai) linkę pristatyti Argentinos 'peroniadą' su tam tikra nuolaidaus humoro priemaiša. Nelyginant 'peroniadą' yra tolygi Monaco 'monarcho' aplinkai.

Kažin ar taip? Juk Argentina nėra Monaco, bet didelė valstybė, kuri gali vienaip ar kitaip pasukti didžiulio Pietų Amerikos kontinento likimą.

Argentina paskendusi užsienio prekybos balanso nesuvedimo pelkėje. Skola užsieniams pasiekė 7 milijonus dolerių. Eksportas apgailėtina krito. Krašte siautėja infliacija. Žmonės neturi ekonominės iniciatyvos dėl kreditų stokos. Todėl didelis nedarbas iki šiol neturi išsprendimo perspektyvų.

Į šį netvarkos chaosą Peronas įlindo per tam tikras rinkimines machinacijas. Kovą rinkimus laimėjo peronistas Campora. Tai atidarė 78 metų amžiaus Peronui duris į Argentinos prezidentūrą.

Rugsėjo 23 d. Perono išrinkimą parėmė plati koalicija, kur ne paskutiniu smūku grojo Liaudies socialistų partija, Argentinos komunistų partija. Tad Perrono laimėjimo dalis paremta Komunistų partijos balsais. Tas faktas įpareigoja Peroną respektuoti savo rėmėjų tarpe ir kompartiją.

Populiari laisvojo pasaulio nuomonė kažin kodėl

laiko Peroną atstovaujančią nuosaikias kapitalistines grupes, artimą Argentinos išsilavinimui iš užsienio monopolijų, skatinantį režimą eiti saikingo liberalėjimo keliu.

Teorijos dažnai susikerta su pragmatizmo diktatu. Dažnai tenka daryti kompromisus su prieš kelias dienas skelbtu idealizmu. Tai mes matome netgi JAV Vyriausybėje praktikoje.

Perono vyriausybė panaikino įstatymus, kurie stovėjo skersai kelio kairiosioms grupėms užimti ryškias pozicijas politiniame krašto spektre. Argentinoje tapo legalizuota komunistų partija. Naujas konstitucinių teisių įstatymas garantuoja spaudos, žodžio ir susirinkimų laisves. Kadangi kompartijos spauda pabrėžtinai aukština tų laisvųjų suteikimą (anksčiau konstitucinės laisvės buvo suspenduotos) nesunku numatyti, kad kompartija maksimaliai tomis laisvėmis ir naudosis.

Perono vyriausybė drastiškai apsidairė po užsienius. Užmegsti arba atstatyti nutrukę diplomatiniai santykiai su Kuba, kas yra dabar iššūkis Čilei. Pripažinta Sovietinė Vokietija, Komunistinis Vietnamas.

TASS korespondentas B. Serovas, akredituotas sekti Argentinos 'peronizaciją', guria Peroną už griežtus pareiškimus Čilėi adresu. -- Mes matome, kaip žūsta mūsų kaimynai, kurie, kaip ir mes, trokšta laisvės, — pareiškė Peronas. -- Mes privalome būti pasirošę. Iš Čilės pavyzdžio turime daug ko išmokyti.

Kalbėdamas per televiziją Peronas prigąsdino žmones, kad ir Argentinoje nėra dar išgyvendintas, kaip tai buvo Čilėje, kariškasis perversmas.

Gal būt tai tam tikra sfinksų mįslė. Baidydamas žmones karišku perversmu, Peronas gauna kompartijos pa-

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybę sudaro Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos deleguoti penki nariai, Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos deleguoti du nariai ir po vieną narį nuo Lietuvių tautinės srovės iš kiekvieno kito krašto.

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybė dalyvauja Lietuvos laisvinimui skirtose organizacijose, savo paskirtimi išieinančiose iš vieno krašto ribų, bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Tautine Sąjunga, palaiko ryšius su kitų kraštų lietuvių tautiniais junginiais. Lietuvių Tautinis Sąjūdis ryžtasis palaikyti Lietuvos laisvinimo bylą gyvą pasaulio politikoje.

LTS vadovybė neseniai įvykusiame dr. Broniaus Nemicko rezidencijoje savo posėdyje išrinko Tautinio Sąjūdžio pirmininku Juozą Mauruką. Ilgametis pirmiaininkas dr. B. Nemickas sutiko pasilikti kaip Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas VLIKo Taryboje. A. Vakselis, kaip Sąjūdžio atstovas VLIKo valdyboje.

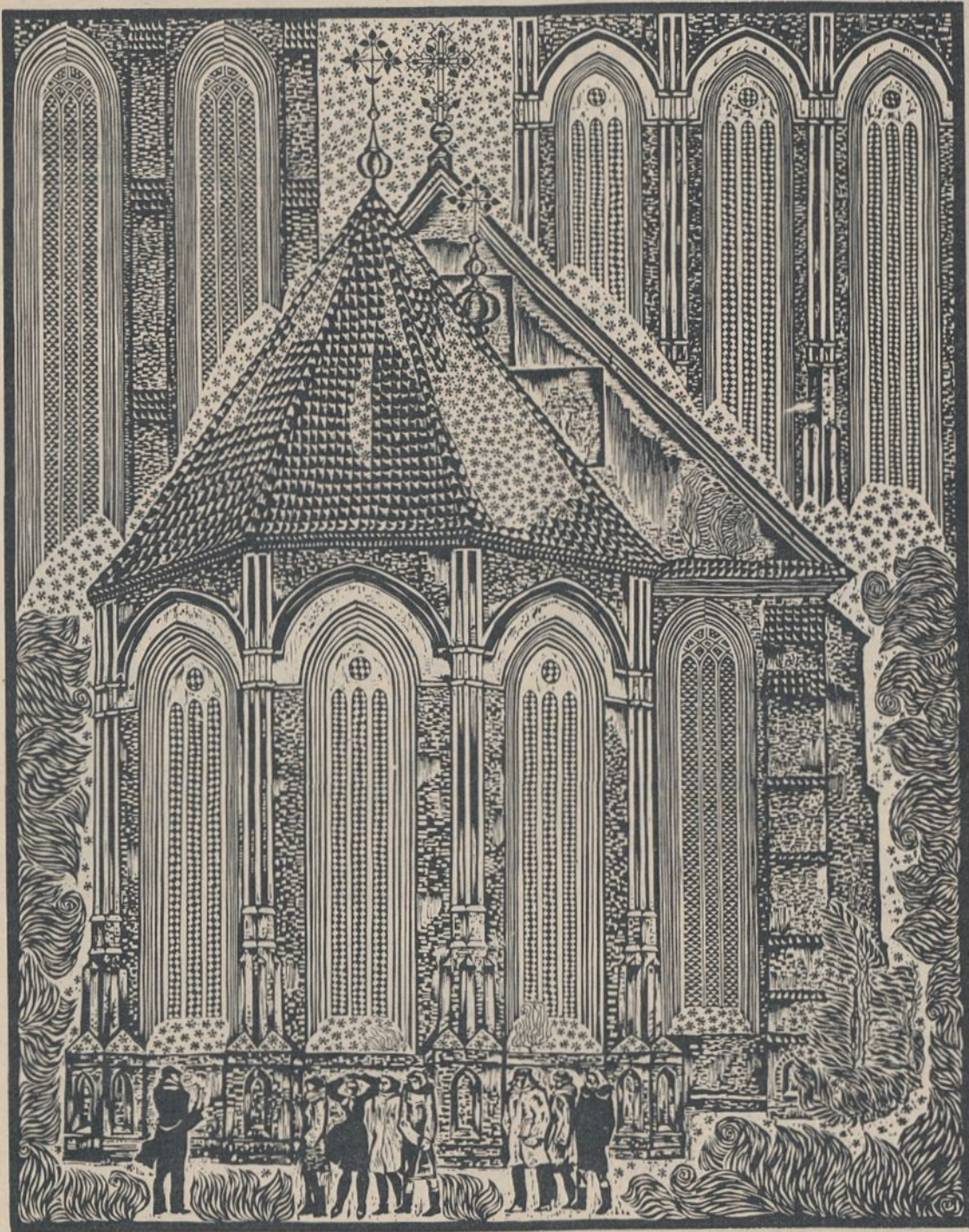
sitikėjimą, ir, kartu, sustiprina savo režimą kaip tikslai kariškais rezervais? Sovietinis apžvalgininkas stengiasi įrodyti, kad Argentinos kompartija yra didelė jėga Perono galios struktūroje, įtakinga krašto politikoje.

Ar senas politikas Peronas mėgins apkapoti kompartijos ragus?

• R. Žymantaitė, P. Bastys ir P. Kvedaras, Kanados Tautinės Sąjungos pirm., atstovaus Lietuvių Tautinį Sąjūdį Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto suvažiavime Toronte, Kanadoje š. m. gruodžio 1 d.

• Stepas Mackevičius, iš New Yorko, lapkričio 4 d. išskrido savaitį į Paryžių tarnybos reikalais.

• Aleksandras Vakselis ir Jonas Valaitis atstovaus VLIKą Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Chicagoje lapkričio 15 d.

ALGIRDAS PAKELIŪNAS Šv. Jurgio bažnyčia. Medžio raiziny. Iš albumo Kauno senamiesčio.

SOVIETIJOJE TEBESITĘSIA ŽMOGAUS SIELOS ŽUDYNĖS BRONIUS AUŠROTAS

Ne vien tik Solženicinas ir jo bendraminčiai bei i Izraelį pasiryžę emigruoti žydai kenčia moraliskus bei fiziškus Sovietų režimo viduramžių kankinimų pergyvenimus. Ir mums nėra jokia paslaptis, kad dvasinės kančios dažnai žiauresnės už kūno laužymą ant besisukančio rato, garsiomis inkvizicijų amžiaus dienomis.

Apie nesibaigiančius žmonių įkalinimus taip vadinamuose beprotnamiuose jau ne kartą buvo rašyta pasaulio spaudos puslapiuose. Ši kartą Šveicarijoje leidžiamas savaitraštis Die Weltwoche savo 1973.VI.20 laidoje yra surinkęs tikslų davinių apie septyniolika asmenų uždarytų "bepročių ligoninėse" įvairiose SSSR vietovėse. Šios dokumentinės medžiagos paskelbimo proga, žurnalas primena savo skaitytojams, kad nežinot visokių gražbių, kai nusaldintų "detenčių" bei kitokių bolševikų šiam reikalui praversti nukaltų naujadarų, žmonėms sukvalinti ir po to pavergti, Sovietų S-je ne tik tęsiasi, bet žymiai sustiprėjo teroras prieš komunizmo priešus. Savaitraštis teigia, kad tai tėra tik dalelytė, sakyčiau mikroskopiška nuotrupa

nuo tikrojo sielažudžių Katynų. Žemiau yra asmenų sąrašas žudomų lėta mirtimi, uždarytų Sovietų beprotnamiuose (o kiek gi jų tarpe lietuvių, apie kuriuos mes beveik nieko ir nežinome).

1. Yuriy Belov, 27 metų amžiaus, parašė "Raportas iš tamsybių". Tai yra tikras gyvenimo vaizdas iš Mordovijos belaisvių stovyklos, kurioje B. praleido ilgus metus. 1972 m. gegužį jis buvo suimtas ir nuvežtas į "Speciliginę" Syčevkoje, netoli Smolensko.

2. Vladimir Borisov, kalbininkas sukūrė nepolitiską jaunimo organizaciją 1968 m. Vladimiro mieste. Jis kreipėsi į valdžią leidimo šią organizaciją užregistruoti. Po psichiatrinio patikrinimo jis buvo uždarytas į speciliginę. 1970.V.1 jis nusizūdė Maskvos-Butirkų kalėjime.

3. Vladimir Borisov, kitas to pačio vardo asmuo, gimęs 1943 m. Leningrade, elektros inžinierius 1964 m. buvo apkaltintas skleidęs prieš sovietinę propagandą. Kadangi šie kaltinimai teisme buvo neįrodyti, tad B. buvo uždarytas 4 metams į vieną Leningrado speciliginę. Čia jis susitiko generolą Petr Grigorenko. Išėjęs iš ligoninės jis

aktyviai pasireiškė Civilinių Laisvių Sąjūdyje ir pasirašė po prašymu į JT, kad Grigorenkai būtų sugrąžinta laisvė. 1969 XI.12 B. buvo vėl suimtas ir patalpintas į speciliginę.

4. Viktor Feinberg, gimęs 1930 m., baigęs Leningrado Universiteto anglų kalbos studijas; 1968.VIII.25 dalyvavo demonstracijose nukreiptose prieš vyriausybę Čekoslovakiją okupavus. Demonstracijai prasidėjus jis buvo policijos pareigūnų sumuštas (išmušti keturi priekiniai dantys). Už "reformistines ir šizofreniškas manijas" F. buvo patalpintas į Leningrado beprotnamį. F. yra pavykę slapta išvežti daug medžiagos apie Leningrado beprotnamius.

5. Generolas Petr Girgorenko, žinomas Sovietų karžygis, Frunzes Generalinio Štabo Akademijos lektorius. 1961 m. jis kritikavo Chruščiovą, reikalaujamas visiškos krašto destalinizacijos. Po keletos protesto demonstracijų jis buvo patalpintas Insturburgo (dabar Černiakovskio) kalėjime, kuriame yra laikomas ligi šios dienos.

6. Vladimir Geršunij, 1930 m. gimimo, 1949 m. nuteistas 10 metų kalėjimui už anti-stalinistinių jaunimo grupių organizavimą. Paleistas iš darbo stovyklos 1969 m. jis pasirašė atsisaukimą į JT, reikalaujantį žmogaus teisių pripažinimo SSSR. Netrukus jis buvo suimtas požeminio geležinkelio stotyje ir pas jį rasta, kratos metu, samizdat raštų bei vienas Lenino nepaskelbtas laiškas iš 1922 m. kuriame Leninas reikalavo kuo griežčiausia elgtis su dvasininkais. G. buvo specialistų ištirtas, rastas bepročiu ir padėtas į Oriolo spec-ligų kalėjimą. JAV vyriausybė yra paskelbusi jo laiškus iššmugeliuotus iš Oriolo psichiatrinės ligoninės.

7. Piotr Jegides, 1917 m. gimimo, filosofijos mokslų docentas Rostovo Universitete. Jis buvo areštuotas 1970 m., kai ruošė naują SSSR komunistų partijos statutą ir SSSR konstituciją. Jis buvo patalpintas į Maskvos speciliginę.

8. Boris Yevdokimov, 1923 m. gimimo, žurnalistas, pradžioje buvo Leningrado beprotnamyje, bet 1972 m. spalio perkeltas į Syčevką.

9. Viktor Kuznetsov, gimęs 1936 m., dalyvavo viešose diskusijose 1965 m. "cinizmas socialiniame gyvenime". Jis buvo suimtas ir tardomas, apie ką jis pasakojosi savo pažįstamiems; po šito jis buvo tiriamas du mėnesius ligoninėse. 1969 m. VIII.23 teismas jį nuteisė padėti į Kazanės speciliginę.

10. Valerij Lukanin, gimęs 1950 m., kritikavo valdžią už Čekoslovakijos okupaciją. Buvo paskelbtas šizofreniku ir patalpintas į spec-ligoninę 1969 VII.18.

11. Yuriy Maicev, gim. 1933 m., kalbininkas. Prašė leidimo emigruoti iš SSSR. 1969 X.17 patalpintas į Dniepropetrovsko psichiatrinį kalėjimą.

12. Georgij Paramonov Baltijos laivyno karininkas. Suimtas 1969 m. gegužį Paldiski uoste už reikalavimą politiskų teisių. Sėdi Černiakovskio speciliginėje.

13. Leonid Plius, gimęs 1939 m., buvo pašalintas iš Fizikos Instituto ir iš Ukrainos Mokslų Akademijos Kieve, po pasirašymo ant prašymo reikalaujant laisvės Galanskovui ir Ginsburgui. 1972 m. I.14 patalpintas į speciliginę.

14. Anatolij Ponomarev, gimęs 1933 m. dirbęs Medicinos Irankių Tyrimų Instituto. 1970 spalį buvo apkaltintas platinės ir spausdinės Solženicino atvirą laišką. Patalpintas nežinomam laikui į beprotnamį.

15. Vladimir Trifonov, gimęs 1938 m. Pedagoginio Instituto studentas už valdžios kritiką 1968 m. padėtas į bepročių ligoninę nežinomam laikotarpiui.

16. Anatolij Činnov, gimęs 1938 m., diplomuotas chemikas, suimtas bėgant iš SSSR. 1969 m. paskelbtas šizofreniku ir padėtas į Leningrado speciliginę.

17. Vladimir Žlezniov, ruošėsi bėgti į užsienius. Maskvos teismas 1971 m. jį nuteisė patalpinti į Kazanės speciliginę.

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO,
NES NUOŠIMCIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7¼% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
7% — 4 yr. Certificates (Min. \$5,000)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

KALĖDINĖS DOVANOS

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau. Siūlome labai aukštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1973.

¾ jardo puiki vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 jardai stora crimplene medžiaga moteriškam kostiumėliui, arba moteriškam paltui, vyriški nailoniniai marškiniai, arba blyuskutė, vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis. 1 vilnonė gelėta skarelė, 2 gelėtos nailoninės skarelės, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilninių, arba nailoninių kojinių, 2 jardai crimplene medžiaga suknelei, arba 1 sv. vilninių mezgimui siūlų, 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė, 20 angliškų cigarečių. Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$140.00.

Maisto siuntinius sudarome sulyg pareikalavimų. Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį siūlome šiuos dalykus.

¾ jardo labai gera angliška kostiuminė medžiaga\$45.00

Stora su ornamentais crimplene medžiaga

1 jardas\$ 6.00

Crimplene medžiaga, suknelėms, 1 jardas \$ 5.50

Nailoninis kailis moteriškam paltui\$33.00

Dirbtinis mink, moteriškam paltui\$54.00

Vilnonė žieminiam paltui medžiaga\$36.00

Vilnonė gelėta skarelė\$ 8.00

Komplektas mot. nailoninių apatinių\$ 9.00

Perukai, įvairių spalvų\$30.00

Nailoniniai marškiniai\$ 9.00

Vilnoniai arba Acryleno nertiniai\$19.00

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigais dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiūsti.

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.
Telef. 01 739 8734.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

WANTED

EXPERIENCED

FOUNDRY UTILITY FOREMAN

3-5 years all around steel foundry operations

Swing Shift

MACHINE SHOP FOREMEN (2)

Must have 3-5 years in supervisory of all types of machining operations

Swing Shift

Steady employment. Full Fringe Benefits

For Appointment Call 513-296-3260

DAYTON WALTHER CORP.

DAYTON DIVISION

1366 MIAMI CHAPEL RD.

DAYTON, OHIO

An Equal Opportunity Employer

(82-86)

Geriausia Šv. Kalėdų dovana —

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS IŠLEISTOS KNYGOS

Telrautis: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA

Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2799

Dėmesio! Kai kurioms knygoms daroma nuolaida net iki 50%.

Prašykite kainaraščio.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ISREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJĄ: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

TERORAS KOLŪKIUOSE

Kas lankėsi ok. Lietuvoje, tas gerai žino, kad kolūkiečiai už vis labiausiai bijo 'socialistinio lenktyniavimo' teoro. Iš kelionių parvykę turistai, kurie buvo pakankamai pastabūs, kurie neužsidėjo savanoriško tylos apynasrio, kaip vienas dėsto, kad kolūkiečius nusiaubia tarpusavės išdirbio varžybos. Tokia darbo 'sistema' užmuša žmogų fiziškai ir psichiniai. Štai, stoji darbant Jonas ir Petras, Birutė ir Aldona -- kas daugiau padarys? Žmonės, dirbdami, 'varo kylį' vienas kitam. Kas nurungs savo bendradarbi -- gauna, kaip paprastai, 'per einamą raudoną vėliavėlę'. Jis turi tą vėliavėlę tol, kol jo bendradarbis ir varžovas, nurungs jį darbe.

Kaip gi nustato 'išdirbį', kur, atrodo, sunku jį nustatyti?

Nustato 'išdirbį' pažymiais. Kaip mokykloje, taip kolūkyje, seka kolūkiečio darbą ir rašo vienetus, dvejetus, trejetus ir t.t. Neužmirškime, kad pažymių rašymas pavestas aktyviems kolūkyje partiečiams. Šie gi, dažniausiai 'neturi akies' darbininkui, kuris mažiau juda partinės propagandos srity, nesidomi ateistinėmis pasakaitomis, ir pan.

Kiekvienas laikraštis pripiltas 'obalsių' ir 'lozungų', raginančių dirbti, lyg imtų žmonės ir užmirštų kad reikia dirbti! Pav. paėmė tik tai vienos savaitės keletą periodikos egz. randame šiuos dirbti raginimo 'lozungus':

'Dailios vagos artėja giliai', 'Neigyvendinti nutarimai', 'Išmilžiai neturi mažėti', 'Pas kaimynus geriau', 'Taupysi rudėnį -- prarasi žiemą', 'Lapus pašarui', 'Geriau dirba -- daugiau gauna', 'Šlovė ir pagarba gamybos švyturiams', 'Daugiau produktų valstybei', 'Darbas kilniam tikslui'...

A. Kudžmaitė, Valstiečių laikraščio korespondentė, einanti kolūkiečių šnipės pareigas Šiaulių kolūkiuose atvirai sako apie 'veiksmingą' pažymių statymą kolūkiečių darbui įvertinti. A. Kudžmaitė aplandžiojo 'šovingų' vardu kolūkius Šiaulių rajone. Tai 'Pirmyn', 'Didžiojo spalio', 'Raudonosios vėliavos' kolūkiai. Šiuose kolūkiuose darbininkus seka agronomai ir kolūkio administracija.

Štai porina A. Kudžmaitė: (VL. Nr. 119):

--Stebime. Arimas vietomis per gilus. Matyti neužartų ruoželių.

--Kokių pažymių įvertinote? -- paklausiau agronomą.

--Ketvertu. Vyras dar jau nas. Negi įvertinsi blogai. Važiuojame toliau. Štai traktorininko A. Norkaus suverstos vagos.

--Arminas tik trejeto veratas, -- aiškino agronomas...

Įvertinimas pažymiais skiriamas už darbo kokybę. Bet šie pažymiai kinta, kai ima

ma įvertinimo data. Darbas atliktas anksčiau gauna didesnį pažymį. Bet kada darbas atliktas anksčiau yra blogas, pažymys derinamas su data ir kokybe. Čia naudojami įvairaus santykio nuosimčiai. Štai, data atneša darbininkui 40% įvertinimo padidinimą, bet kokybę nuveda įvertinimą 35%. Darbininkas begauna 5% avansą prieš reguliarinį pažymį...

Šis absurdas vykdomas tų kas kolūkiuose nedirba produktivaus darbo, bet skaičiuoja 'išdirbio' nuosimčius. Tokių kolūkiuose labai daug. Tai labiausia kolūkiečių nekenciamas kolūkinis įnamis. Reikia dar prisiminti, kad niekas netikrina kvalifikacijų tų parazitų, kurie tikrina darbus, stato pažymius, skaičiuoja painingiausius nuosimčius ir operuoja iš centro gautomis sukčiausių skaičių lentelėmis...

Prie to absurdo priskirtinas psichinis momentas: įvairios nuolaidos darbininkui, kuris aktyvus propagandinėje veikloje; įvairios skriaudos darbininkui, kuris pasyvus propagandai, užsidaręs savo šeimos kevalę, etc.

Virš 'pažymių' sistemos, kuri muša darbininką iš viršaus, klesti 'socialinio lenktyniavimo' baubas, kur darbininkas muša savo darbininką varžybomis dėl 'išdirbio' didinimo.

Nenuostabu, kad žvėriškam žemės ūkio darbininko terorui esant, derlingiausių žemių valstybė, sovietinė Rusija, gelbisi iš bado kapitalistiniais grūdais.

DOVANOS DIRVOS RĖMĖJAMS

Dirvos rėmėjams, atsiliepusiems į mūsų prašymą ir prisijutusiems iki š. m. gruodžio 1 d. dovanų skirstymo lapelį, burtų keliu bus paskirstytos šios dovanos:

• 1 savaitė atostogų 2 asmenims Tabor Farm vasarvietėje. Dovanojo inž. Valdas Adamkus.

• 1 savaitė atostogų 1 asmeniui p. Karaičių vasarvietėje Union Pier, Mich. Dovanojo A. Karaitis.

• Minko kailis. Dovanojo Sofija ir Normanas Bursteinai.

• Paveikslas. Dovanojo dail. dr. Aldona Labukienė.

• Laikrodis -- žadintuvas. Dovanojo auksakalis A. Tveras.

• Dvi skulptūros "Vytis" ir "Suktinis". Dovanojo skulpt. Petras Vėbra.

Ir daug kitų dovanų knygomis ir kt.

Nepamirškite atsiųsti auksą ir dalyvausite dovanų paskirstyme.

ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ Žiemos gijos. Iš parodos, kuri vyksta lapkričio 10-18 d. Toronte, Prisikėlimo parodų salėje, 1011 College St. Toronto, Ont.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS PIRMININKĖ EMILIJA ČEKIENĖ PASISAKO AKTUALIAIS KLAUSIMAIS (2) JURGIS GLIAUDA

Koks santykis mūsų visuomeninių organizacijų su mūsų spauda?

Ši klausimą nagrinėjant yra būtina nors trumpai, nevarginant vien ateitimi gyvenančio skaitytojo, mesti žvilgsnį ir į mūsų tautos praeitį, kurią nuolat kartojame giedodami himno žodžius: 'Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia...'.

Tai giliai prasmingi žodžiai, iš kurių mes galime semtis stiprybės tiek čia išsivijoje, tiek ir sovietinio okupanto pavergtų tėvynė. Žvelgdami praeitį, matome daugelį mūsų tautos garbingų didvyrių savo žygiams ir šiuos istorijon Lietuvos vardą ir didžiųjų pasaulio valstybių tarpą. Vėliau istorijos šviesoje praeities Lietuvą matome rusų caro priešpauodoje persekiojamą, o taip pat lietuvių tautos tylias, menkai organizuotas kovas už savo tautybės išlaikymą, nes tada viename Lietuvos krašte lietuviai lenkų, o kitame vokiečių ir tenka pripažinti, kad nutautėjimas vyko daugiausia inteligentų ir šiaip turtingiau pragyvenusių tautiečių tarpe, ką drąsiai galime lyginti su šiuo dienu išsiviję bei okupuotam krašte likusiais kariais, kokių visais laikais ir visuose kraštuose netrūks ta.

Taip pat iš praeities žinome, kad tos lietuvių tautos organizuotos ir neorganizuotos kovos už lietuvių atnešė vaisių tik dėka mūsų lietuviškos spaudos, nors anais sunkiaisiais laikais dar labai menkos, kurios vaidmuo tik 19 šm. pradžioje pasidarė kiek aktyvesnis, kada iškilo ryškūs idealistai -- vysk. M. Valančius ir S. Daukantas. Vėliau dr. Basanavičius, V. Kudirka ir kiti. Tada spauda atliko didžiausią vaidmenį tautos prisikėlime į laisvą nepriklausomą gyvenimą.

Ji žadino ir palaikė lietuvių tautinę gyvybę, formavo ir ugdė tautinę sąmonę, organizavo tautą kovai prieš pavergėjus ir buvo pačiu galingiausiu ginklu prieš mūsų tėvynės priešus.

Mūsų spauda atliko didį darbą čia JAV-se pirmųjų lietuvių išsivijimo tarpe: palaikė lietuvių, jungė lietuvius į savo organizacijas, o kartu ir mokė skaityti bei rašyti, o taip pat spauda nemažesnės reikšmės turėjo ir dabartinės išsivijos tarpe gyventant tremtinių stovyklose Vokietijoje ir kitur. Padėjo su sirasti šeimoms ir giminėms karo grėsmės išblaškytiems, o taip pat ir išsisklaidžius po visus kraštus dabartiniam

naujosios imigracijos isikūrimui.

Kalbant apie mūsų organizacijų santykį su spauda būtina pažymėti, nes mūsų org-jų vadovai dažnai šitai pamiršta, kad visos organizacijos, ideologinės, politinės ir kitokios, tiek nepriklausomaj valstybėje, tiek už jos ribų išsivijoje yra labai reikšmingos tautinių požiūrių, tačiau, nutilus spaudai, nutyla ir jų veikla, darbai, nublunka reikšmė ir lieka neįgyvendinti nors ir gražiausi organizaciniai planai bei užsimojimai. Spauda yra organizacijų irankis, ryšys tarp jų narių ir visų tautiečių.

AR MŪSŲ SPAUDA VEIKIA (INDOKTRINUOJA) VISUOMENĘ AR VIEN TIK SEKA ĮVYKIUS?

Kaip jau minėjau apie mūsų spaudos atliekamą darbą bei reikšmę praeityje, manau, jog tokie pat jos uždaviniai yra ir šiandien, ypač išsivijoje, nes mūsų laisvoji, demokratiniuose kraštuose leidžiama spauda turi atlikti tai, kas pavergtajam lietuviui neįmanoma, kas už drausta, nepasiekama.

Mūsų spauda ne tik seka įvykius, bet ir informuoja, jungia mus į organizacijas, auklėja, žadina, uždega patriotinius jausmus, ramina. O taip pat ji atsveria Lietuvos okupanto leidžiamą spaudą mūsų tėvynėje, kuri klastoja Lietuvos praeities istorinius įvykius, klaidingai informuoja tautą ir slopina kūrybinę dvasią. Mūsų spauda jungia skirtingai galvojančius visuomenės narius į vieną tautinį darbą. Kaip ji sieja mus su tautos praeimi, vazuuoja dabartį, skelbia siekimus ir tiesia kelius į ateitį, taip okupuotoj tėvynėj spauda yra tuščios propagandos tautos klaidinimo irankis. Taigi, mūsų spauda yra plačių užsimojimų ir manau, jog tą savo paskirtį atlieka.

AR MŪSŲ SPAUDOS KOVOJANTIS METODAS YRA TINKAMAS?

Lietuva, kaip žinome, amžių bėgyje pasižymėjo dide-

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į prašymą, savo auka parėmė šie skaitytojai:

A. S. Trečiokas, Orange \$10.00
K. C. Leknius, Detroit 3.00
V. Mažeika, Park Ridge 10.00
W. V. Žilinskas, Ft. Lee 7.00
J. Šepetys, Detroit 10.00
V. Abraitis, Fords N. J. 10.00
K. Stundžia, St. Catharine, 3.00
J. Juodis, Woodhaven .. 5.00
O. Mironaitė, Chicago .. 10.00
B. ir A. Kalvaičiai,
Chicago 10.00
K. Kvedaras, Hamilton 2.00
V. Akelaitis, Cleveland 2.00
B. Kasakaitis, Chicago .. 10.00
Dr. K. J. Avižienis,
Chicago 2.00
Edm. Mazys Stanton, Cal 5.00
V. Dabrila, Worcester .. 2.00
J. Kuncaitis, Cleveland 10.00
Z. Dautartas, Chesterland 10.00
K. Pažemėnas, Burlingame 5.00
A. Garmus,
N. Palm Beach 10.00
T. Bartkus, Sarnia, Ont. 5.00
V. Dubinskas, M. D.,
Chicago 10.00
A. Motiejūnas, Cleveland 10.00
K. Simulis, Lemont 10.00
P. Dalinis, Detroit 5.00
E. Čizauskas, Tinley Park 10.00
L. Nagevičius, Cleveland 5.00
J. Preibys, Detroit 5.00
M. Vitkus, Detroit 10.00
A. Vaišnys, Los Angeles 15.00
P. Vėbra, Chicago 10.00
V. Kalytis, Great Neck 20.00
D. Kalėda, Gary, Ind. .. 2.00
F. Gaudušas, Chicago .. 10.00
A. Burneika, New Britain 5.00
J. Radas, Livonia Mi. .. 5.00
V. Tauras, M. D., Chicago 10.00
J. P. Vaičaitis, Akron -10.00
Prel. J. A. Kučingis,
Los Angeles 10.00
E. Cibas, Milton, Mass. 10.00
N. Linkus, Oak Lawn, Ill. 5.00
J. Narušis, Elizabeth, NJ 20.00
A. Butkūnas, St. Charles 5.00
D. Liepienė, Cicero 5.00
J. Jurevičius, Chicago .. 10.00
Darius ir Girėno Klubas --
A. Grinius, Detroit .. 10.00
P. Petrušaitis, Racine .. 10.00
E. Bumelis, Lakeside, Mi. 5.00
Dr. L. O. Griniūtė,
Chicago 10.00
A. Mikulskis, Cleveland 10.00
A. Mikoliūnas, Cleveland 10.00
R. Pauliukonis, Cleveland 10.00
J. Laukus, Woodhaven 5.00
P. Sidzikauskas, Chicago 3.00
J. Vincūnas, Chicago .. 5.00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

liu žemės plotų užkariavimais ginklų pagalba, tačiau paskutinis Lietuvos nepriklausomybės atstatymas iš rusų caro priespaudos įvyko tik spaudos dėka. Ir užsienio žurnalistai tada yra pabrėžę, jog Lietuva plunksna atkarianta valstybė.

Kalbant apie dabartinę mūsų išsivijos spaudą, manau, kad jos pagrindinis uždavinys yra palaikyti tautinę gyvybę, žadinti meilę savam kraštui, formuoti tautinę sąmonę ir svarbiausia organizuoti kovą už Lietuvos išlaisvinimą. Tačiau, kad kova būtų tęsiama iki laimėjimo, ji turi vykdyti ir aukščiau minėtus uždavinius perduodant jaunosios kartoms.

Išsikūrę laisvuose kraštuose, didžioji mūsų dauguma pajutome kitaip vertinamą žmogų. Anksčiau buvome įpratę vertinti pagal žmogaus dvasinį lygį, o čia pagal piniginę, kurios naujųjų emigrantų visada būna tuščios. Greit pajutome, kad ir mes be pinigų nei didesnės tautinės veiklos išvystisime, nei didesnių kūrybinių laimėjimų pasiekime nei efektingesnės kovos už Lietuvos išlaisvinimą.

Tai natūralu, kad pirmiausia ir puolėme į dolerio gaudymą, idant aprūpinę šeimą, pajėgtume siekti tų pačių idealų, kuriais gyvendami vykome į laisvės kraštus. Bet ir mes, norėdami savo žmogiškąją vertę atstatyti bent pinigų, staiga pamiršo-

(Nukelta į 4 psl.)

Pagaliau Dirva jau turi naują rinkimo mašinėlę -- kompiuterį, ir kaip skaitytojai galėjo pastebėti, jau praeitame numeryje kai kurie straipsniai buvo surinkti naujuoju šriftu. Deja ši naujoji mašinėlė, su dviem naujais šriftais ir visais priedais Dirvai atsiėjo 8,219,55 dol. Būsime dėkingi, jei skaitytojai mums pagelbės baigti mokėti šią sumą. Nuotraukoje Dirvos sekretorė Nijolė Mazelienė prie naujos rinkimo mašinėlės renka Dirvą.

Špionažo spąstuose (10)

AR SUTIKS ZAICEVAS?

Kada į stalą padavė dešertą, keli amerikiečiai, jų tarpe ir Sarah, atsikvėpė. Geriant kavą su konjaku, Zaicevas iš naujo kreipėsi į ją.

-- Kaip gaila, kad susipažinome prieš pat jums išskrendant. Man būtų buvę malonu supažindinti jus su kai kuriais gražiomis Maskvos vietomis ir ypač su pobūviais, kuriuos aš dažnai organizuoju savo apartamentuose, iš kurio matosi Kremliaus mūrai.

Zaicevas priklausė sovietiniam elitui ir tuo norėjo jai pasirodyti.

-- Aš irgi gailiuosi, -- atsakė Sarah. -- Gal būtų?

-- Ne, aš nenoriu jums daryti nepatogumų.

Sakydama šią frazę, Sarah žinojo kiek daug ironijos šiuose žodžiuose, nes ji Zaicevui tikrai pridarys daug nepatogumų.

-- Aš nemanau, kad jūs man pridarysite nepatogumų, -- pasakė Zaicevas ir paprašė, kad ji užbaigtų savo frazę.

-- Aš norėjau žinoti, ar jūs turite automobilį?

-- Aš esu išdidus savininkas naujausio modelio juoda Moskova.

-- Ir kodėl jūs pasirinkote juodą spalvą?

-- Aš nesirinkau spalvą. Sovietų Sąjungoje niekas neįsako automobilio mėlynos, ar raudonos, ar oranžinės, čia paprasčiausiai užsako automobilį. Ir jei jūs turite laimės būti įtrauktam į sąrašą laukiančių automobilio, kas galima tik gerai iš anksto pamokėjus, jūs imate pirmąjį pasitaikiusį. Kada mano eilė atėjo, fabrikas matyt buvo juodoj nuotaikoj. Kodėl manęs klausiate ar aš turiu automobilį?

-- Gal galėčiau jus paprašyti nuvežti mane į aerodromą, nes limuzinai yra labai perpildyti ir reikia sėdėti suspaudus.

-- Nesakykit nieko daugiau, mieloji ponė. Man bus didžiausias malonumas padaryti jums bet kokią patarnavimą.

ryti jums bet kokią patarnavimą.

Nors Zaicevas buvo daug išgėres, bet automobilį valdė labai gerai. Ir Sarah prisiminė, kad Diamond buvo teisingas sakdamas, kad Zaicevas gali išgerti daug alkoholio. Kuri laiką ji tyloje stebėjo pravažiuojamas Maskvos gatves. Daug kur prie kvaso budelių stovėjo eilutės rusų, dar toliau moterys kasė griovius prie statomų namų. Kada Sarah pradėjo kalbėti, ji pamatė, kad vos pajėgia ištartį žodžius iš susinervinimo.

-- Jūs tikrai esate Stojan Aleksandrovič Zaicev? -- paklausė ji rimtu balsu.

Zaicevas staiga į ją atsiskrido.

-- Iš kur jūs žinote mano tėvo vardą, miela ponė?

Aš turiu jums kai ką prisipažinti. Aš žinojau kas jūs esate pirm susitinkant bankete.

-- Aha, štai atsakymas į klausimą. Aš savęs klausiau kodėl buvau pakviestas į banketą Amerikos madų garbei. Man sakė, kad kai kurie amerikiečiai nori su manimi susitikti. Tai jūs, mieloji ponė, buvote priežastimi šito kvietimo?

Sarah linktelėjo galva.

-- Jūs, tur būt, esate aistringa šachmatų žaidėja? Ar skaitėte mano paskutinį veikalą apie šachmatų prancūzų kalboje? -- paklausė Zaicevas.

Jie sustojo prie raudonos šviesos.

-- Aš skaičiau vieną jūsų veikalą, taip, -- atsakė Sarah bet ne prancūziškai.

-- Čia man užduodate mįslę... Jūs nemokate rusiškai ir mano veikalai dar nebuvo išversti į anglų kalbą.

-- Bet taip, Zaicevai, -- pasakė Sarah.

-- Tai man tikrai naujiena. Reikia pasirūpinti, kad galiausiai honorarą. Pasakykit man, ką jūs skaitėte anglų kalboje?

Vienu metu Sarah tapo pagauta panikos. Dar buvo ne vėlu pasitraukti iš šio reikalo. Bet ką ji pasakys Diamondui? Kad ji nebuvo su Zaicevu viena? Kad jis nekalbėjo užtenkamai gerai prancūziškai, kad suprastų, kad ... Bet pagauta krampliartin neberado kitos išeities ir tyliu balsu pasakė ką ji skaitė anglų kalboje:

-- Tai jūsų 'Sąžinės deklaracija'.

Sarah atidžiai stebėjo Zaicevą. Išskyrus, kad jo lūpos susispaudė, veidas neparodė nei nustebimo, nei baimės.

-- Ir ką jūs pagalvojote dėl

tos pretenduojamos 'Sąžinės deklaracijos', kurią sakote skaitėte angliškame vertime...

-- Washingtonė.

-- Taigi, Washingtonė. Ir ką jūs pagalvojote?

-- Aš pagalvojau, kad deklaracija yra drąsi ir puiki, -- pasakė Sarah. -- Ir esu tikra kad pasaulis bus tos pačios nuomonės kai bus atspausdinta knyga.

-- Kai bus atspausdinta, -- pakartojo Zaicevas neutraliu balsu.

-- Ar tai jums nesudarys nemalonumų kad ji bus atspausdinta vakaruose?

Jei Zaicevas buvo išgąsdintas, tai jis mokėjo tai paslėpti savo veide.

-- Nemalonumų? Et, miela ponė, tai priklausys nuo biurokratų, kurie rūpinasi tokiais dalykais, kaip jie pažiūrės į girtą žmogaus filosofavimus. Tiesa, mano reputacijai tai galės pakenkti iš tam tikro taško. Bet jei aš protingai maneversiu, galėsiu laimėti tarptautinę premiją kaip tik dėl šitų nesmagumų. Niekad nežinau.

Sarah laukė, kad Zaicevas tęstų toliau. 'Tuo momentu jis tavęs paklaus ką jis galės padaryti, kad išvengus atspausdinimo', jai buvo sakęs Diamond. Bet Zaicevas atrodė neatliko savo rolės šitame scenarijuje.

-- Jūs žinote, Zaicevai, jūsų 'deklaracija' dar neatspausdinta, -- pasakė Sarah bandydama tęsti pasikalbėjimą. -- Aš pažįstu žmogų kuris ją ruošiasi spausdinti. Galima būtų padaryti kai ką kad to nedarytų.

Zaicevas sustojo šalia kelio ir išjungė motorą.

-- Kaip aš galiu būti tikras, kad jūsų draugas tikrai turi mano 'Sąžinės deklaraciją'?

Nesakydama nė žodžio Sarah ištraukė iš rankinuko Polaroid nuotrauką užklijuotą ant kartono. Atklįjvus fotografiją, ji išėmė kopiją manuskripto vieno puslapio. Zaicevas bandė perskaityti kelis žodžius, paskui kopiją grąžino ir Sarah vėl užklijuo Polaroido nuotrauką.

-- Ką jūsų draugas nori iš manęs?

'Kai jis paklaus ką jis galės padaryti, rekomendavo jai Diamond, pabrėžk, kad tai visai nepavojingas dalykėlis'.

-- Tai visai nepavojinga Zaicevai, -- pasakė Sarah.

Ir ji paaiškino, kad jos draugas Washingtonė norėjo tik perduoti laišką pabėgėliui Lewinteriui iš jo draugės, maldaujant jį sugrįžti į

Praeitą pirmadienį, rinkimų išvakarėse, Clevelando meras atsilankė į Lietuvų namus, į kuriuos buvo sausakimšai prisirinkę įvairių tautybių jo remėjai. Nuotraukoje iš kairės: Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius inž. R. Kudukis, meras Ralph J. Perk, Algis Rukšėnas ir neatpažintas asmuo. Kaip žinia, kitą dieną Ralph J. Perk buvo perrinktas Clevelando meru santykiu 2 prieš 1. Jis gavo 90,350 balsų, kai jo varžovė Mercedes Cotner surinko tik 45,267.

Ameriką ir užtikrinant, kad nebus baudžiamas. Ta Lewinterio draugė taip pat pridėjo dėžutę piliulių nuo chroniškos slogos, kurią kenčia Lewinteris, nes tuos vaistus, kuriuos turėjo su savimi, atrodo, jis pametęs.

Zaicevas ramiai klausėsi. -- Ir jei aš pasakysiu, kad aš neturiu galimybės susitikti su Lewinteriu?

-- Mano draugas sakė, kad jūs galite susitvarkyti taip, kad pamatytumėte jį.

-- Jūsų draugas, atrodo, žino daug dalykų apie mane. Ir kas man sukludys pasakyti jums, kad aš įteiksiu Lewinteriui laišką ir piliules, bet neišlaikysiu žodžio?

Bet Sarah turėjo jam atsakymą.

-- Mano draugas pasakė, kad jis žinos, ar jūs įdavėte Lewinteriui.

Kurį laiką Zaicevas tylėjo. Paskui tarė:

-- Ar suprantate, ką jūs, miela ponė, darote? Ar jūs esate profesionalė ar mėgėja?

-- Aš esu, -- Sarah sudvejojo sekunde, -- aš esu mėgėja. Aš tik pasitarnauju savo draugui.

-- Ar jis jus verčia tai daryti?

Sarah pakratė galvą.

-- Aš nemanau, ne.

-- Jūs daug rizikuojate dėl savo draugo, ar tai žinote? Aš galiu jus atiduoti milicijai ir kokioje situacijoje jūs atsidursite. Būsute areštuota, kaip bandanti mane užverbuoti dirbti amerikiečių žvalgybai. Ar nematote, kad jūsų draugas jus išnaudoja. Tikriausiai jis nėra jūsų draugas. Kada, miela ponė, šiandien pirmą kartą aš į jus

pažiūrėjau, nemačiau naivumo jūsų veide. Bet dabar aš matau.

-- Jis mane užtikrino, kad ... Sarah pagavo baimę... -- kad jūs nieko nelaimėsite atidavę mane milicijai. Aš viską neigsiu.

-- Kaip jūs galėsite paneigti manuskripto kopiją?

-- Ji jau nebegzistuoja. Kopija išnyko penkiom minutėm praslinkus po to kai buvo atklijuota.

-- Ir laišką, kurį be abejo turite savo rankinuke? Ir piliules?

-- Piliulės išrašytos mano vardu. O laišką, tai tik laišką. Sovietų įstatymai nebaudžia pasiųsti laišką.

-- Tokiu atveju, miela ponė, užklijuokite ženklą ir įmeskite dėžutėn, -- sušuko Zaicevas.

-- Klausykite gerai Zaicevai, ir būkime ramūs. Jei jūs galvojate mane atiduoti milicijai, aš nemanau, kad sovietų vyriausybė norės viešo skandalo, kuris galėtų sugriauti kultūrinių ryšių mainus dėl kažkokio laišką. Ir pagalvokite ką tai reikštų jums. Mano draugas išspausdins jūsų deklaraciją ir kokioje situacijoje jūs atsidursite?

-- Tai ko jūsų draugas nori

iš manęs? Kad įduočiau laišką Lewinteriui?

-- Laišką ir piliules nuo slogos.

Zaicevas įjungė motorą ir pradėjo važiuoti.

-- Ką galvojate daryti? -- paklausė Sarah, laukdama lyg mirties sprendimo.

-- Aš apsvarstysiu problemą ir atsakysiu jums pirm atvykstant į aerodromą.

Amerikos ambasados kultūrinis attache žiūrėjo į kylantį lėktuvą, paskui nuėjo į telefono būdelę ir paskambino į ambasadą.

-- Čia Marston... Grupė išskrido. Viskas gerai. Aš grįžtu vakarieniam. Esu išbadėjęs. Išbadėjęs'reiškė sutartą žodį ir John Shelton tuoj pasiuntė šifruotą telegramą į Washingtoną: 'Informuokite Kunen Pentagone, kad laiškanėšis išvyko be jokių komplikacijų'.

(Bus daugiau)

EXPERIENCED DIE FILER PAPER CUTTER EXPERIENCED or TRAINEE to work in modern west-side plant. Good atmosphere. Excellent opportunities. Steady employment & fringe benefits. Never a lay-off.

BOISE CASCADE 4500 Tiedeman Rd. Brooklyn, Ohio 44144 216-252-4100 E.O.E.

(85-87)

E. Čekienė...

(Atkelta iš 3 psl.)

me savo imigracinę tikrąją paskirtį ir pasidavėme nešami materializmo srovės. Svarbiau pasidarė rūpintis asmeniškai gerove, negu aukojant savo dolerį ir laiką dalyvaui kovoje už Lietuvos laisvę. Ir taip vieni tuoj pat prisitaikė naujom sąlygom, kiti vėliau nutrupėjo teisindamiesi, jog ta kova esanti mums nepasiekiamų ilgų distancijų kelias, o dar kiti tautinių idealų neprarado ligi šių dienų. Nors tokių negalėtume laikyti dauguma, bet jų dėka todėl ir tęsiasi svertuose kraštuose lietuviybė, klesti lietuviška kultūra ir tęsiama kova už Lietuvos išlaisvinimą. Jie patys dirba įvairiose lietuviško darbo baruose: rašo ir leidžia knygas, jie užpildo periodinės spaudos puslapius kovingumo dvasioje, tuo palaikydami nemirštanti tos kovos tęstinumą iki galutinio Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo. Lietuvos okupantas tik ir laukia, kad mūsų spauda kovingumo dvasios atsiskaitų.

Mes esame tie, kurie palikome tėvynę tam, kad svertur išlaikytume gyvą tautos laisvės troškimo idėją ir ją, tartum degančiu laisvės žibintu nušviestume kelią atgal į tėvynę. To siekti imanoma tik spaudos dėka.

(Bus daugiau)

KVIEČIAMA TALKON!

Dirva maloniai prašo Jus surasti nors vieną naują prenumeratorių, kad galima būtų išlaikyti nemažėjančią Dirvos skaitytojų šeimą ir nereiktų kelti prenumeratos kainos.

Paraginkite savo draugus bei pažįstamus, arba užprenumeruokite jiems Dirva kaip kalėdinę dovaną.

Metinė Dirvos prenumerata 13 dol. Studentams, gyvenantiems prie universitetų, metinė prenumeratos kaina tik 6 dol. 50 c.

A T K I R P T I

Užsakau naują DIRVOS prenumeratą kaip kalėdinę dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

.....

Laikraštį užsakė

.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

(Parašas)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO I STAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYCIOS

pogrindis

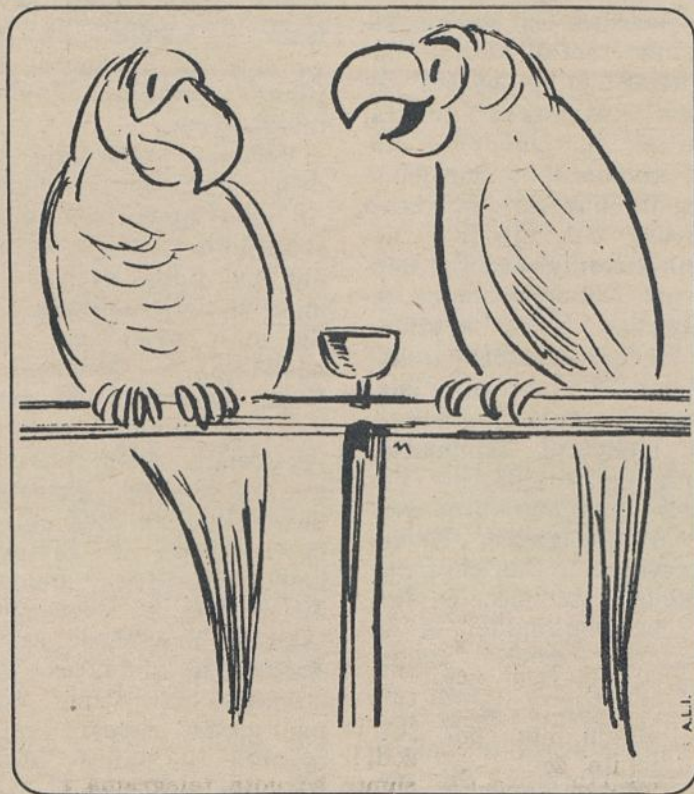
REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

LAPKRITIS ANT NOSIES

Nėra prašmatnesnės nuotaikos kaip perplaukus sraunią srovę crawl būdu. Išlipi kitan krantan ir visas gyvenimas prieš akis. Smagu! Panašią nuotaiką išgyvena kiekvienas veikėjas, atlaikęs vasaros siautulį. Daugybė profesinių, ideologinių, politinių ir kultūrinių stovyklų gali būti scilės ir charibdės santuokinių luotui. Vienas santuokinis čia, kitas ten — už jurių-marių... miškuose... palapinėse... semiasi ideologinės įkrovos. Žaviai atgija antika: Antigonos, Odisejai, etc.

Linkėdamas visiems geru žodžiu įvertinti prabėgusią vasarą, "Pogrindis" skuba baigti vedamąjį, norėdamas pastatyti vedamojo rašinio trumpumo rekordą. Rašinyje yra 80 žodžių!

ŠEŠTADIENIO MOKYKLAI DARBA PRADEDANT

— Kodėl tavo šeiminkai mokina tave lietuviškai?
— Jie nori, kad išmokusi lietuviškai, mokindai jų vaikų kalbėti tėvų kalba lietuviškai!

PALAIMINTOMS VISOKIŲ IŠVYKŲ DIENOMS ATMINTI

Važiuoti keliu nr. 60 iki sankryžos su keliu nr. 15. Čia karčiamėlė, reklamuojanti budugnių haibolų bokalus. Tai reklamai netikėkite: girdo džindžirėliu. Sankryžoje nesustoti, sukti dešinėn, keliu nr. 15 iki kelio nr. 3. Pavaziavus apie porą mylių, randate po kairei resotraną "Baltas kaimynas". Galima sustoti. Sumanūs bartenderiai. Atsigaivinę, drožiate keliu nr. 3 iki Creek road. Čia, už miškelio, pamatysite trispalvę. Gazo stoty pagirdote automobilį. Jeigu ir jūs ištroškę, už gazo stoties išsižiūrėjus, pamatote menkai užmatomą patalpėlę. Labai aiškios reikšmės iškaba: "Straight" Prie baro čia madoj solidūs "straight". Geras pasirinkimas. Veiterkos, hm, hm... Iš čia, Creek keliuku, maunate tiesiai, jau nebodamas greičio, nebijodamas kapų, iki antros trispalvės. Jeigu pamatote čia dvi trispalves krūvoje, tai jūs optinė klaida po geros "straight" porcijos. Spaudžiate tiesiai. Trečioji plėvesuojančioji trispalvė reiškia, esate pasiekę lietuvišką stovyklą. Čia esate tautiečių globoj. Čia gera lietuviškas baras, mieli prieteliai..

Oras spalyje...

Rudens ir krintančių lapų balių viesulai daugkur tapo uraganais bei hurikanais baliuninkų kišenėse. To pasekoje gausūs doleriniai krituliai grožio kirpyklose ir moterų parėdų salionuose. Opeiros 'Kaukių balius' kieme viltingai laukiama mecenatinių kritulių, idant nebūtų sausros, kuri nenaudinga kitataučių orkestrantų pinigėms. Visoj šaly nusėdo ideologinių ginčų dulkės, sukeltos pušynų ir pušynėlių stovyklose. Tos dulkės nusėdo į daugelio redakcinių straipsnių lysves. Windy City Halted gatvės rajone užregistruota stipri antibarzdūkinė

vėtra, kurios cikloniniai smaigaliai nusekė dviem kryptim. Vienas smaigalis įsiveržė į buvusio PLB seimo kuliarus, įvarydamas čiaudulio Nainiui ir LF bičiuliams. Kitas smaigalis, dėka stravinskės technologijos aparatūros, prasiveržė iki New Yorko ir ilgai bildėjo į VLIK-o langus, keldamas iš miego pirmininkus ir vicepirmininkus. Jaunimo tarpe prakaito čiurkšlės mokslo sezonui prasidėjus. Senimo tarpe permanentinė rudeniop suaktyvėjusi, funeralinių užėigų patronizacija be respekto oro biuleteniems. Radioaktyvinio veikėjiško optimizmo nuosėdos pagautos PLB manifeste. Radioaktyvumas, kaip žinia, skubiai blėstantis reiškinys.

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

Įdomu, ką pasakytų Brežnevo žmona, pamačiusi gausybę prekių amerikoniškoje krautuvėje? — šyptelėjo tautietis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

Brežnevienė pasakytų: Leonidai, mesk komunizmo statybą, pradėk Esesere statyti kapitalizmą.

— Kaip Kremlius sutiko Spiro pasitraukimą? — teiravosi politikos mėgėjas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kremlius stebisi, kad Spiro iki šiol sveikas ir gyvas, neįkištas į bėprotnamį.

— Kodėl Andriulio pelenus išvežė amerikoniškoje urnoje? Kodėl tam reikalui nepanaudojo sovietinės gamybos urnos? — paklausė žmogelis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kas gali pasitikėti made in USSR gaminiu? Gali būti brokas ir kelionėje išbyrės pelenai.

— Jokubka iš pykčio ant sienų lipa, kad Allendė išmušė iš balno, — pasakojo 'Vilni' paskaitęs pilietis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Jokubkos atmintis šlubuoja. Užmiršo, kad Leninas Kerenskį išmetė iš balno.

— Norėčiau prasimušti į literatūrą ir parašyti lietuvišką bestselerį, — svajojo garbėtroška prie manhatano taurės.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Parašyk kulinarinę knygą, bus užtikrinta reklama spaudoje ir best-selerystė.

— Įdomu atrasti mokslišką definiciją ultra-moderniai lietuviškai dailei, kuri atstovavo lietuvių Corcorano salėje? — kalbėjo vienas lietuvis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Jeigu definicijos norite amerikoniškai tai bus: eye-fooling art.

— Kas bus, jeigu Nainys su Bobeliu neužsirūkys taikos pypkės? — aimanavo veikėjas pesimistas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kils Trečias pasaulinis karas, pasikeis Europos sienos, kils ir Lietuva.

Padangėje ties Mokslo ir kūrybos simpoziumo laukais pastebėta vaivorykštė rudeniš kai tamsių debesų fone. Okupuotoje Lietuvoje žema sniekinio klimato temperatūra, nustatoma iš tarybinių biuletenių, kuriuose Sniečkus rašomas iš didelės raidės, o Dievas iš kuo mažiausios.

Nuklaidino...

Lėktuvų linija 'Belgija — JAV' atspirašo, kad linijos lėktuvas (destination: Washington, D.C.), kuriuo skrido rašytojas E. Cinzas, dėl šviesasantarinių meteorologinių sąlygų, nuskrido į Tabor Farm aerodromą. Linija apgailestauja, kad rašytojas

"Draugystė"

VIENAS "DRAUGAS" KITAM "DRAUGUI":

-- Mūsų draugystė išgelbės pasaulio taiką!

Senatvės sulaukusi vilniškė "Šluota", Nr. 8, čiupo Antano Gustaičio eilėraščių ir prirašiusi, kad tai "užjūrio patrioto" portretas, paleido eilėraščių į tarybinius piliečius. Eilėraštis toks:

Užgimęs užaugo, užaugęs paseno,
Tarp lopšio ir karsto taurelėm stukseno,
Daug matė, girdėjo, kalbėjo, galvojo,
Daugliausia gi — plojo, kai kitas kovojo.

"Pogrindis" paprašė Aušrelę Ličkutę parašyti "Komunizmo statybos patriotą". Čia jo portretas: šis komunizmą statant ir įprastas finalas:

Aušrelė Ličkutė

KOMUNIZMO STATYBOS PATRIOTAS

Karjeros takus jis kryptingai pramatė:
Iš pat mažens komunizmą vis statė.

Jis skelbė idėją: Maiše pirkit katę —

Ir komunizmą vis statė ir statė.

Kai buvo Nikita — ir jis už Nikitą!

Kilo Brežnevas: jis rėkė už šitą.

Klampinti kitus aplinka jį įgundė:

Skundė ir keikė, ir šmeižė ir skundė.

Juk kas atlaidus, tas nusmuks aparate —

Tapęs šefu, jis kitus drūčiai kratė.

Statyt komunizmą liežuviais įpratus,

Liepė jam kurt kažkokius agregatus...

Kai rentė jis sieną, fundamentas iro.

Stogą kai dengė, ir sienos pabiro!

Nors artimą skundė už blogą statybą —

Tundroj visi kramtė pūvantį grybą.

Paskui prie pakaušio jam tūtą pristatė:

Jis komunizmo... nuo tol... nebestatė.

skubėjęs į PLB seimą (Washington, D.C.) atsiimti PLB jam skirtos per LF premijos buvo apmaudingai apvilta, išlaipinus jį Michigano paežerės užkampyje, kur nėra netgi Brolio Mykolo gatvės pobūdžio užėigų. Orientacinės klaidos dėl takto stokos pasitaiko pilotų ir keleivių tarpe.

Kur buvo kritikai?

Corcorano galerija Washington, pompastiškai atrinkusi "Twelve Lithuanians" atstovauti pasauliui lietuvių dailei, apgailestaudama praneša, kad plačiojoje spaudoje nesulaukta nei mikroskopiško dydžio recenzijų, apie išrinktuosius dėl Washingtono siautusias kaitros, kadangi visi raštingesnieji Corcorano recenzentai ir dženitoriai buvo išdardėję į papludimius.

'Pergalė' dėkoja...

LTSR rašytojų sąjungos organas "Pergalė" «ПЯРГАЛЕ», (на литовском языке), орган Союза советских писателей Литвы.

dėkodama buržuazinės emigracijos poetui Vladui Šlaitui už tris jo atsiųstus organui eilėraščius, praneša, kad eilėraščiai tilpo organo liepos laidoj. Pagal Maskvo-

je pasirašytą International Copyright potvarkį, honoraras išmokamas krašto valiuta (rubliais) ir negali būti išvežtas iš respublikos. Honoraras išleistinas (arba pragerntinas) išimtinai SSSR teritorijoje.

SPAUDOS VERPETUOSE

'SAMAVORO' NUO TAKSŲ NEPASLEPSI

Jei dovanų ėmimas bei davimas yra baustinas, tai bylos reikės ir prezidentui, kamėmė iš Brežnevo 'samavarą'.

Darbininkas, Nr.39

PLATINO 'KELEIVIS' IR 'NAUJENAS'

Liuoslaikiu Vincas Andriulis važinėjo su prakalbom, pardavinėjo knygas, užrašinėjo laikraščius 'Keleivis', 'Naujienas'.

Julija Andriulienė
Vilnis, Nr. 131

TARYBINĖ VYRIAUSYBĖ išreiškia savo pasitenkinimą, kad kapitalistinė Amerika įsijungė į komunizmo statybą, laiku parėmusi savo grūdais badaujančią tarybinę liaudį. TARYBINĖ VYRIAUSYBĖ įsizada soclenktynių tempais įskasti kapduobę imperialistinei Amerikai. TARYBINĖ VYRIAUSYBĖ džiaugiasi, kad komunizmo statyba Amerikoje pradėta "Vilnies" kambarių dažymais ir gurgždančių durų patvarkymu. Visų šalių pažangieji vienykitės!

Leonidas

POETAIRI IR UŽPAKALIAI

Gal ne visi užmiršo, kad poetas Jonas Mekas savo polemikos su Nagiu eigoje žadėjo Nagi pamokinti 'diržu per užpakalį'. Gaila. Žadėjo ir nepamokė.

(J. Petrėnas) Re.
Naujiėnos, Nr. 238

'LAISVĖS' PIRMO PUSLAPIO 'SENSACIJA'

Prancūzų vidutinės prostitutės pajamos siekia apie \$5.000 į mėnesį, kurių 70% pasiima kekšnamų savininkai. O pragyvenimas, ypač Paryžiuje, nepigus. Tūkstančiai prostitučių gana skurdžiai verčiasi.

J. Gasiūnas
Laisvė, Nr. 36

SUKČIAI GRAFOMANAI SUSIUOSTO

Grafomanai kažkaip sugeba susiuostyti ir vienas kitą paversti genijais.

B. Kazimieraitis
Draugas, Nr. 229

IR MASKVOJ KAPEIKINIS GYVENIMAS

Už 30 kapeikų į teatrą Maskvoj prieinama, nes vietų kainos siekia nuo 30 kapeikų. Tretjakovo galerijos įėjimo kainos 20 ar 30 kapeikų.

Vyt. Alseika
Laisvė, Nr. 38

KAIP PRASIDĖJO BALIUS

Pradžioje viešpatavo prietėmytė ramybė, tiktaip poūnio salės erdvėje tyliai blykčiojo satelinės šviesos, reflektuodamos į balinių suknių taip pat blizgančias ornamentikas, čiuzėjo šilkas ir girdėjosi šnabždesiai.

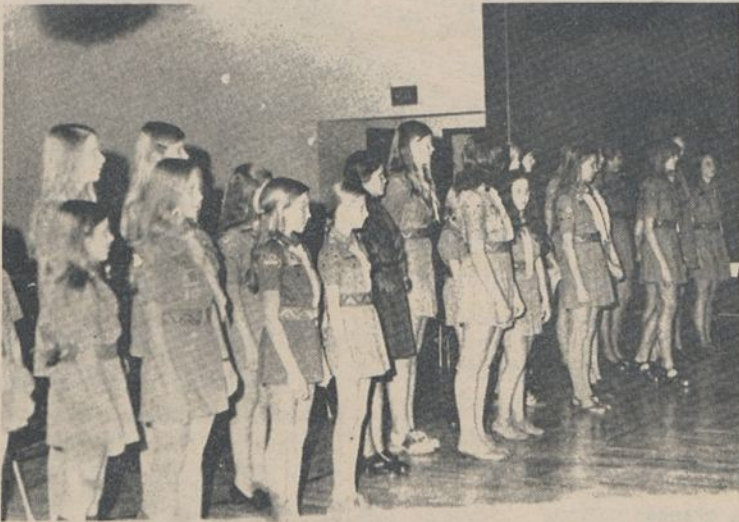
Adonis
Naujiėnos, Nr. 243

POETAS SU ŽUVIES BALISU

Šviesotamsos masėje, mano balsas skambėjo nė kiek ne garsiau už žuvies balsą.

E. Mieželaitis
Pergalė, Nr. 7.

Skaityt kit ir platinkit
DIRVA

Detroito Gabijos tuntas spalio 27-28 d. Kultūros centre surengė jubiliejinę sueigą, kurioj buvo paminėta Lietuvių skautų sąjungos 55 metų sukaktis. Viršuje nuotraukoje tuntininkė Liuda Rugimienė, adjutantė Loreta Petersonaitė ir vėliavininkai. Apačioje dalis skaučių.

J. Urbono nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

JAUNIMO CHORAS LIKVIDUOTAS

Muziko Stasio Šližio jaunimo choro likvidavimas detroitikiams buvo didelė staigmena ir netikėtumas. Dažnai buvo rašoma ir kartojama, kad jaunimo choras ruošiasi antram muzikaliniam veikalui ir visi nekantriai jo laukė. Ir štai dabar vietoje muzikinio pastatymo išgirdome jo likvidavimą. Nors jaunimo choras ir likviduotas, bet jaunimui chore dalyvauti gali mybių yra. Muzikas Stasys Šližys yra sutikęs jaunuosius ir jaunuoles mielai priimti į šv. Petro parapijos chorą, jei tik jie norės.

Parapijos chore bus mokinama ne tik giesmės giedoti, bet ir dainas ir jis su savo koncertais galės pasirodyti ir už parapijos ribų. Tau, jaunime, į chorą durys yra adaros ir jame dalyvavimas priklauso tik nuo jūsų!

ŠAULIŲ ŠAUDYMO VARŽYBOS

Stasio Butkaus šaulių kuopos šaudyme įvykusiam Jūrų šaulių "Švyturio" "Pilėnų" stovyklavietėje spalio 14 d. šaudytojai buvo įvertinti taip:

Vyrų grupėje — Vitalis Šeputa 1-mą vietą ir pereinamąją dovaną, Jonas Leonavičius 2-rą vietą, Bronius

Valiukėnas 3-čią vietą, Raimundas Ivanauskas 4-tą vietą.

Senjorų grupėje — Jonas Leonavičius 1-mą ir pereinamąją dovaną, Bronius Valiukėnas 2-rą vietą, Juozas Mačiulaitis 3-čią vietą.

Motėrų grupėje — Viktorija Leonavičiūtė 1-mą vietą ir pereinamąją dovaną, Laura Leonavičiūtė 2-rą vietą, Gracė Valiukienė 3-čią vietą.

Jaunių grupėje — Viktorija Leonavičiūtė 1-mą vietą ir pereinamąją dovaną, Laura Leonavičiūtė 2-rą vietą, Raimundas Ivanauskas 3-čią vietą, Rita Matvėkaitė 4-tą vietą, Zita Ratnikaitė knygą, Marytė Alkevičiūtė knygą, Drasutis Atkočaitis dėžutę šovinių, Algis Astašaitis dėžutę šovinių.

Jaunučių klasėje — Laura Leonavičiūtė 1-mą vietą, Ričardas Selenis 2-rą vietą, Darius Juvutis dėžutę šovinių, Povilas Selenis dėžutę šovinių.

Šių rudens varžybų globėjas ir macenatas buvo šaulys Feliksas Blauzdys, dovanų pirkimui davęs 100 dol.

LITERATŪROS VAKARAS

Rašytojo Jurgio Jankaus literatūros vakaras, kurį

Studentų sąjungos XXIII suvažiavimas įvyks Detroito lapkričio 22-25 d. Sheraton-Cadillac viešbutyje, Michigan Ave. prie Washington Blvd. Suvažiavime bus ne tik idomių paskaitų ir darbinių susirinkimų, bet, taip pat, bus šokių, linksmavakarių ir įvairių programų.

Stipriausia programa įvyks šeštadienio banketo metu. Visiems žinomas Antanas Kaimas išpildys savo

surengė LB Detroito apylinkės valdyba lapkričio 3 d. kultūriniam centre nebuvo per daug gausus ir jį atsilankusieji nesudarė nei šimtinės.

Vakarą atidarė valdybos narė Stasė Smalinskienė, o su išleista J. Jankaus knyga "Užkandis" supažindino dr. Kęstutis Kėblys.

Rašytojas J. Jankus paskaitė porą dalykelių iš savo veikalų ir pasidalino literatūriniais įspūdžiais. LB apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas padėkojo visiems ir literatūrinį vakarą atsilankusiems. Atsilankusieji ponij buvo vaišinami kava ir skanumynais. Laikė šio vakaro parduota 20 "Užkandis" knygų.

NAUJAS JŪRŲ ŠAULIŲ BŪRYS

Naujas Jūrų šaulių būrys įsisteigė lapkričio 4 d. Windsore, Kanadoje. Būrys kol kas priklausys Detroito Jūrų šaulių "Švyturio" kuopai ir po metų taps savistovas. Būrio pirmininku išrinktas Mykolas Kizys, o jo pavaduotoja ir sekretorė Valė Tautkevičienė.

• SLA 352 kuopos paskutinis šiais metais susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., 12 val. Lietuvių Namuose. Susirinkime bus išrinkta nauja 1974 m. kuopos valdyba ir kitos komisijos nariai. Susirinkimas labai svarbus ir visi kuopos nariai kviečiami į susirinkimą atvykti. Po susirinkimo nariai ir svečiai bus vaišinami kava ir gardumynais.

• Lietuviškam kambariui Wayne Universitete įrengti komiteto loterijos bilietai platinami pilnu tempu. Dovanų paskirstymas įvyks universiteto patalpose lapkričio 18 d.

• Dariaus ir Girėno Klubas įvertindamas gerą Dirvos informaciją paskyrė auką \$10.00 ir per Dirvos bendradarbį Antaną Grinių prišuntė. Už auką Dirva nuširdžiai dėkoja.

• LŽS-gos Detroito skyriaus suruoštoje spalio 21 d. Birutės ir Petro Janušų Cadillac motelyje žurnalistų popietėje vyriausioji šeiminkė buvo Bronė Selenienė.

moro, satyros ir parodijos programą. Po Antro Kaimo programos veiks karšto valgio bufetas. Bankete šokiams gros "Atžalyno" orkestras. Nors šeštadienį vakare bus gera programa studentams ir jų svečiams, tai nereiškia kad kitomis dienomis nebūtų idomių įvykių.

Visi studentai yra raginami atvykti į Detroitą trečiądienio vakare, arba labai anksti ketvirtadienį, nes studentų Padėkos dienos savaitgalio suvažiavimas neoficialiai prasidės su garsiojo J. L. Judson's Thanksgiving Day Parade, kuris vyks tik už vie no bloko nuo Sheraton-Cadillac viešbučio. Šitas įdomus paradas prasidės apie 10 val. ryto ir visi yra kviečiami jį pamatyti.

Po suvažiavimo atidarymo I val. p.p. bus Studentų meno parodos atidarymas. Šiais metais visi studentai - menininkai yra kviečiami atsivežti po du savo kūrinius iš kiekvienos meno srities. Už geriausius kūrinius bus paskirtos piniginės premijos.

Ketvirtadienį vakare lapkričio 22 d. įvyks susipažinimo šokiai kuriems gros greitos muzikos orkestras "The Inner Sleeve".

Penktadienį vyks paskaitos simpoziumai ir darbų posėdžiai, o vakare visi galės atsikvėpti. Šokiams gros Vytauto Petrausko orkestras. Apie 10 val. įvyks trumpa studentų talentų programa. Visos studentų talentų grupės ar asmenys yra kviečiami dalyvauti šioje programoje. Šią programą globoja Detroito studentų oktetas, kuris jau seniai ruošiasi savo premjerai. Po premjeros tęsis šokiai iki vidurnakčio. Tada prasidės "Akordeonų karalystės linksmavakaris". Visi akordeonistai, kurie atsiveš savo akordeonus į suvažiavimą, ir jais gros, kol linksmavakaris užsibaigs bus apmokami po 10 dolerių. Iki šiol jau 10 akordeonistų atsiliepė, kad jie dalyvaus suvažiavime. Laukiame pilnos salės ratelių, dainos ir akordeonų muzikos.

Robertas Selenis

AUTOMATIC

Brown & Sharpe set up and operate. 25 yr. old. 40 man clean shop in pleasant Northwest Detroit, Michigan suburbs. Spend some time with your family enjoying Michigan lakes and woods. Run three completely rebuilt older type machines with no new fangled attachments. 4 day, 40 hr. work week. Top rates for top men. Consider promising apprentices Fully company paid Blue Cross, life and sick insurance, and profit sharing. Openings on both shifts. Call collect 313-754-7610 for application details. We'll come down and meet you. OR APPLY OR WRITE

ZENITH AUTOMATIC SCREW 25175 THOMAS DR. WARREN, MICH. 48091 (84-86)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE

Operator & set up man on davenport machines. FOR 2ND SHIFT Must have minimum 5 years experience, company paid Blue Cross, life insurance, and pension. Call Phil Leiter for appointment 313 WO 5-2171 BRASS CRAFT MANUFACTURING CO. Detroit, Mich. (81-87)

K. MASILIŪNĄ Į AMŽINYBĘ PALYDINT

Lietuvoje, Kaune, nesenai pasimirė Kazys Masiliūnas. Jis buvo daugeliui lietuvių žinomas kaip pedagogas, švietėjas ir li-tuanistas. Jo asmenyje Lietuva neteko didžiai nusipelnusio kultūrininko nors šių dienų Lietuvos engėjai jį buvo pažeminę ir persekię.

Kazys Masiliūnas buvo gimęs 1902 m. vasario 21 d. Bistrampolio dvare, Ramygalos vls., Panevėžio apskr. Ar jo tėvai buvo dvaro savininkai, ar nuomininkai, man nėra žinoma. Bet ir dvare gimti dar nėra nuodėmė ar nusikaltimas. Caro laikais ir kai kurie dvarininkai maža kuo skyrėsi nuo paprastų ūkininkų. Svarbiausia, ką iš tėvų Kazys paveldėjo, tai buvo jo nuosirdi ir karšta tėvynės meilė. Tatai pavirtina jo jaunystės žygiai. Nutraukęs mokslą, jis, 16 m. jaunuolis, stojo savanoriu į kariuomenę ir narsiai dalyvavo kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės. Už narsumą 1919 apdovanotas vyriausybės Vyčio kryžium su kardais. Pasibaigus kovoms dėl Lietuvos laisvės, jis įstojo į Panevėžio mokytojų seminariją, kurią baigė 1925 m. Velionis studijavo liuanistiką ir pedagogiką Kaune Miunchene ir Žiuriche. Dar būdamas studentu, jis dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą Pasvalio vidurinėje mokykloje. 1928 m. buvo paskirtas Biržų apskr. II rajono pradžios mokyklų inspektorium. Tas pats pareigas jis ėjo nuo 1929 m. iki 1930 m. Kau-nio apskrityje. 1930 m. jis buvo pakviestas švietimo ministerijos vidurinių ir aukštesniųjų mokyklų inspektoriumi, o 1933 m. paaugštintas tų mokyklų departamento direktoriumi. Nuo 1934 m. iki 1940 m. jis buvo švietimo viceministras. Trūkstam švietimo darbuotojų, jis buvo apkrautas ir kitomis pareigomis: 1934-40 m. valstybės egzaminų komisijos, knygų ir mokslo priemonių tikrinimo komisijos pirmininkas, nuo 1939 m. švietimo Tarybos pirm., ir nuo 1939 m. kovo 1 iki 1940 liepos 1 d. Lituanistikos instituto direktorius.

Bolševikai, žinoma, K. Masiliūno ypatingai neapkęntė už jo savanoriystę. Velionis buvo bolševikų tuoj atleistas iš visų pareigų, suimtas ir kalintas. Žmonos ir artimųjų rūpesčiu buvo iškalėjimo išvaduotas, ir 1941 m. su šeima jis išvyko į Vokietiją. Vokietijoje gyvenimas velioniui, matyt, buvo ir nemielas, nes, vokiečiams okupavus Lietuvą jis tuoj grįžo į tėvynę ir antrą kartą 1944 m.

nebenorėjo bėgti ir vargo bolševiku okupuotoje Lietuvoje. Bolševikų vėl buvo suimtas ir išvežtas į Sibirą. Sibire jis buvo laikomas iki 1956 m. Tai-gi, jis čia iškentėjo apie 11 metų. Grįžęs į Lietuvą, be abejo, su palaužta sveikata, jis buvo bolševikų mėtomas ir vėtomas, kaip Dostojevskio pažemintieji ir nuskriaustieji, o bolševikų akimis "pavojingieji".

K. Masiliūnas aktyviai dalyvavo visuomeniniame, politiniame ir kultūriniame gyvenime. Jis buvo ištikinęs tautininkas, todėl veikė Tautininkų sąjungoje 1930-31 m. jis buvo L. Tautininkų Fondo valdybos narys, o 1935 m. Tautininkų sąjungos centro valdybos narys. Kaip savanoris - kūrėjas jis buvo aktyvus Savanorių sąjungos veikėjas: garbės teismo narys.

Velionis pasižymėjo dideliais kalbiniais gabumais. Jis ypatingai mylėjo ir studijavo gimtąją kalbą. Jei jis būtų pasiaukojęs mokslui, nėra abejonės, kad jis būtų pralenkęs savo mokytoją J. Balčikonį. Deja, bolševikai ir šiam velionio talentui neleido išsiskleisti. Kaip liuanistas jis rūpinosi gimtosios kalbos kultūra. 1925 m. jis buvo vienas iš Lietuvių kalbos draugijos steigėjų. Jis parašė ir išspausdino "Antano Smetonos raštų žodyną ir sintaksės bei stilistikos pavyzdžius". Taip pat gražia lietuvių kalba išvertė I. Tainė "Meno filosofiją" I ir II dalį.

K. Masiliūnas reikšėsi ir kaip spaudos darbuotojas. Jis rašė nemažą straipsnių pedagoginiais, visuomeniniais ir kalbiniais klausimais. Jis įkūrė ir redagavo mėnesinį moksleivių žurnalą "Šviesos kelius" ir mokytojų laikraštį "Tautos mokyklą".

Kaip asmuo, K. Masiliūnas pasižymėjo dideliu taktiškumu, nuosirdumu, prastumu ir inteligentiškumu. Jis buvo aktyvi, veržli ir daug žadanti asmenybė. Deja, bolševikai ją palaužė amžiaus viduryje ir sukludė jai išsiskleisti kūrybingiausiam laikotarpyje.

Lietuvos ištikimas sūnau, tebūnie Tau lengva Tėvynės žemelė, nors anot Baranausko, ir "vaitojanti po svetimais ponais".

(sv)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 10 D. Balso seimmas.

LAPKRIČIO 10 - 11 D. D. Lietuvių Dienos. Ruošia Liet. Bendruomenės Clevelando Apyl. Valdyba.

LAPKRIČIO 24 D. Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Ramovės valdyba.

GRUODŽIO 1 D. Jaunimo žygio subatvakaris.

GRUODŽIO 2 D. Clevelando Birutininkų parengimas.

• Išnuomiojamas kambarys pensininkei moteriai puikiame name prie E. 185 gatvės. Patogumai. Skambinti 481-7081.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čikpus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TOOLMAKERS

Repair and maintenance of production tooling and fixtures. Minor machine repair. Competitive wage rate and outstanding fringe benefit package.

APPLY

SYBRON CORPORATION KERR MFG. DIV.

28200 Wick Rd. P. O. Box 455 Romulus, Mich. 48174

Equal Opportunity Employer M/F (81-87)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LAUKIAMA DAUG BALFO ATSTOVŲ

Patyrėme iš patikimų šaltinių, kad į BALFO seimą suvažiuos labai daug atstovų. Vien iš Chicagos atvažiuos 2 autobusai su 90 asmenų. Daug bus ir iš kitų vietovių. Beveik visiems svečiams užsakomi bilietai į lietuvių dienų koncertą šį šeštadienį nauj. parapijos salėje. Tatai yra priežastis kuo skubiausiai užsisakyti arba nusipirkti bilietus, nes visiškai galimas dalykas, kad salėje gali pritrūkti vietų. Šia proga rengėjai pataria atvykti į koncertą nesivėluojant. Ypač užsisakiusiems bilietus, bet dar jų neturintiems patartina atvykti anksčiau. (pk)

VYTAUTO SMETONOS KONCERTAS

Šį sekmadienį, lapkričio 11 d., 7:30 val. vak. Beachwood High School auditorijoje (Fairmount ir Richmond Rd. kampas) įvyks Suburban Simfoninio orkestro koncertas, kurio solistu pakviestas 18 metų pianistas Vytautas Smetona. Jis paskambins Liszt'o fortepijono koncertą E-b maj. Nr. 1.

Koncertui diriguoja Robert Weisskopf. Į koncertą įėjimas laisvas. (pk)

• **Clevelando kar. A. Juozapavičiaus kuopos šaulių grupė** 7 asmenys su vėliava spalio 27 ir 28 d. dalyvavo St. Catharine, Kanadoje, šaulių kuopos vėliavos šventinio iškilmės. Buvo nuvykę šie šauliai: kuopos pirm. dr. K. Pautienis, M. Smelstoriū, K. Bruožis, U. Grincienė, L. Kazienė, V. Langienė ir Pinkienė.

• **SLA 13 kuopos** narių susirinkimas įvyks š. m. lapkričio 11 d., 2 val. p. p. Lietuvių Namuose, 877 E. 185 St.

Visus narius valdyba prašo dalyvauti.

• **VLADAS BŪTENAS** ir kun. Alg. Kezys, gruodžio 1 d. atvyksta į Clevelandą pristatyti Pensilvanijos lietuvių Jaunimo Žygio subatvarkaryje.

• **Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais** kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• **Apdraudos reikalais** geriausių patarnavimus gaušite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Praeitą šeštadienį, lapkr. 3 d. įvykusiame Ohio Lietuvių gydytojų draugijos metiniame susirinkime buvo išrinkta 1974-75 metams nauja valdyba, kurią sudaro (sėdi iš kairės): dr. H. Brazaitis, dr. J. Balčiūnas, dr. D. Degėsys, (stovi) dr. A. Azelis, dr. J. Stankaitis.

ISPŪDŽIAI IŠ CLEVELANDO ABITURIENTŲ BALIAUS

Tesdama prieš 5 metus pradėtą tradiciją, Ohio Apygardos valdyba ir šiais metais lapkričio 2 d. suruošė abiturientų pristatymo balių. Visą ruošos darbą atliko valdybos vicepirmininkė O. Jokūbaitienė talkoje su darbščiu jaunimo organizacijų atstovų baliui

Ona Jokūbaitienė kalba abiturientų pristatymo vakare.

rengti komitetu: V. Čyvaitė, E. Giedraitytė, A. Čiurberkis, R. Švarcas ir A. Narbutaitis.

Oficialioji dalis pradėta iššaukus abiturientus. Jų gi buvo 20. Nevardinu jų, nes Dirvos skaitytojai juos matė įdėtose jų nuotraukose prieš balių. Gana tik bus, jei pasakysiu, kad tas gražus mūsų auksinės jaunomenės būrys tikrai sukėlė džiaugsmo ir pasigėrėjimo. Neišvengiama panašiais atvejais "praktikinė" dalis buvo gana trumpa. Pasveikino abiturientus Ohio Apygardos valdybos vardu F. Eidimtas, Clevelando apylinkės valdybos pirm. J. Malskis, Lietuvių Studentų S-gos vardu V. Žagarskas, tėvėlių ir mamų atstovė M. Lenkauskienė ir padėkos žodžius gražiai išreiškė dvi abiturientės.

Buvo ir meninė dalis, kurią atliko patys abiturientai. Ž. Kliorytė ir M. Laniauskas sklandžiai pade-

Mok. Pr. Karalius ir PLB garbės pirm. S. Barzdukas abiturientų pristatymo baliuje R. Čyvaitei įteikia dovaną. V. Bacevičiaus nuotrauka

klamavo, R. Čyvaitė viena, o paskui kartu su D. Sušinskaite paskambino Chopeno ir Mozarto kūrybos momentui pritaikintų dalykų. V. Čyvaitės gražiai humoru perpinti komentarai apie abiturientus užbaigė tą programos dalį.

Šiais metais pradėta dar viena, mūsų įsitikinimu, graži ir labai remtina tradicija: atžymėjimas išskiliausių ir "lietuviškiausių" abiturientų. Šio sumanymo iniciatorė ir šių metų stipendijų fondo organizatorė buvo O. Jokūbaitienė. Jai pavyko sutelkti 25 aukotojus ir surinkti 300 dol., kurie, pasiskirstyti į tris lygias dalis, buvo įteikti kaip stipendijos ar dovanos trims abiturientams: Ritai Čyvaitei, Mariui Laniauskui ir Ingridai Šamatauskaitei. Šias dovanas ir atitinkamus pažymėjimus jiems įteikė PLB garbės pirmininkas St. Barzdukas. Visas ceremonijas tvarkęs švietimo vadovas mokytojas Pr. Karalius apgailestavo, kad dėl rondo ribotumo nebuvo įmanoma paskirti daugiau panašių dovanų, nes, kaip patirta, šių metų laidoje buvo net 8 atžymėjimo verti abiturientai. Juos tam tikslui nominavo jaunimo atstovai, sudarę baltaus ruošos komitetą. Tam tikslui sukvietoji komisija turėjo išrinkti daugiausia pasižymėjusius moksle, aktyviai dirbančius jaunimo organizacijose, pabaigusius lituanistines mokyklas ir kitaip garsinančius Lietuvos vardą.

Po to buvo skanios vaišės. Kas norėjo — galėjo ir pasižymėti, nes grojo labai garsus (per garsus!) orkestras. Svečių buvo pilna salė. Ypač daug jaunimo. Lietuvių namų salė ir jos prabangiški įrengimai ir apstatymas, galiausiai ir patys baltaus dalyviai savo gražiais, skoningais drabužiais ir visa laikysena sudarė labai išskilmingą, pilną orumo ir kartu jaukų, malonų įspūdį. Tai vienas iš gražiausių pavykusių balių. Savo padėkos žodyje O. Jokūbaitienė su ypatingu nuširdumu pasakė savo pagyrimą baltaus ruošos komitetui, kurio nariai labai nuširdžiai ir rimtai atliko apsiimtas pareigas. Ohio Apygardos valdyba ir ypač Clevelando jaunimas įrašė į savo veiklos istoriją dar vieną gražų ir sėkmingą įvykį. P. K.

FILATELIJOS KAMPELIS

(10)

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Spalio 5 d. -- 8 centų su karvių banda, Artumoje skotų veislės bulius -- Angus, toliau -- ilgarağės karvės, Pašto ženklui panaudotas dail. F.C. "Frank" Murphy paveikslas. Pašto ženklas labai gražiai spausdintas keliomis spalvomis.

St. Joseph, Missouri, jau 100 metų kai veikia tokia "American Angus Association", kuri rūpinasi tos veislės karvių auginimu.

2. Lapkričio 7 d. išleisti du 8 centų kalėdiniai pašto ženklai. Viename parodyta Raphaelio Madona su kūdikiu, kitame -- papuošta Kalėdų eglutė.

LENKIJĄ išleido 4 pašto ženklų seriją sąryšį su astronomo Koperniko jubiliejumi, kurioje parodytos įvairios senienos. Čia dedame 4 zlotų pašto ženklą, kuriame parodyta detalė iš Žalvarinių Gniezno katedros durų.

Tos katedros durys, nufotetos apie 1152-56 m., spėjama, kad Magdeburge, ir jose yra pavaizduotas visas šv. Vaitiekaus (Adalberto) iš Prahos gyvenimas. Šv. Vaitiekus buvo vienas pirmųjų misionierių, atvykęs krikščionijai Prūsijai. Tačiau senprūsiai nieko nenorėjo žinoti apie krikščionybę, nes įtarė, kad su krikščionyste kartu ateis ir pavergėjai, jie Vaitiekų ir jo palydovus 997 m. nužudė. Lenkijos kunigaikštis Boleslovas III šv. Vaitiekaus kūną išpirko, atgabeno į Gniezną ir palaidojo katedros rūsiuose. Tų durų kairėje pusėje devyniuose paveikluose pavaizduotas šventojo gyvenimas nuo gimimo iki mirties.

TURKIJA RCD programos rėmuose (Regional Coop. Deve-

lopment Pact) išleido įdomią 3 pašto ženklų seriją su archeologiniais paminklais. Pašto ženkluose parodytas karaliaus Antiocho I mauzoliejus, didžiulės akmeninės galvos prie mauzoliejaus ir auksinė plokščia statulėlė.

Čia dedame tos serijos 100 kuru pašto ženklą su tomis karaliaus Antiocho I galvomis. Karalius Antiochas I, dažnai vadinamas Soter (324-261 pr. Kr.), buvo sirų kilmės iš Seleukidų dinastijos ir valdė Siriją (dabar čia jau Turkija) nuo 281 iki 261 m. pr. Kr. Kristų. 275 m. laimėjo didelį mūšį su galais. Žuvo kariuodamas su Pergamumo karaliumi Eumenes I.

V. VOKIETIJA išleido 40 pfenigų pašto ženklą su Hamburgo miesto vaizdu.

Hamburgo miestas (ir uostas) randasi šiaurinėje Vokietijoje prie Elbės upės ir jos intako Alster, maždaug 75 mylios kraš. to viduryje nuo Šiaurės jūros. Hamburgas yra antras didus Vokietijos miestas ir pats didžiausias uostas visame Europos žemyne. Surištas geležinkelio ir kanalų tinklu, Hamburgas faktinai pasiekia kiekvieną Vakarų Vokietijos kampą. Per Hamburgą ejo didesnė Vokietijos prekybos dalis. Iš čia į užjūrius plaukė keleiviniai laivai. Apskaičiuota, kad prieš II Pas. karą į Hamburgą uostą kasmet atplaukdavo po 16,200 laivų. -- Hamburgas (tada vadintas Hamma-burg) buvo įkurtas Karolio Didžiojo apie 808 m. kaip atsparos punktas prieš kaimynines dar pagoniškas tautes. 811 m. buvo pastatyta tvirtovė ir bažnyčia. Nesyk buvo puolamas slavų ir vikingų. Tačiau puolimus atlaikė. Jo garsas ir svarba kas kart didėjo. Šventosios Romos imperatoriaus Friedrichas I Barbarosa 1189 m. Hamburgui suteikė miesto teises. 1241 m. kartu su Luebecku ir Bremenu sudarė Hansos lygą. 1529 m. perėjo Liuterio sekų žinion. I-jo karo metu Hamburgas nedaug nukentėjo, bet II-jo karo metu anglijavicia miestą beveik visiškai sunaikino. Miestas dabar baigia atsistatyti ir turi apie pusantro milijono gyventojų.

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED BRIDGEPORT OPERATORS ENGINE LATHE OPERATORS Must have job shop experience. Steady work, day shift, overtime, and fringe benefits. WELCOME RETIREES AND OLDER MEN ARE FISCHER TOOL & DIE, INC. 7501 Lyndon (Bet. Livernois & Wyoming) Detroit, Mich. (80-86)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

MODEL MAKERS

Will makes prototype metal & plastic component for multi-component devices. Knowledge of all machine shop and equipment preferred. 5 years experience in tool & die shop or sample shop experience. Journeyman card is not a requirement.

Call R. Skoglund

ESSEX INTERNATIONAL

313-571-8000, ext. 413

6233 Concord Ave. Detroit, Mich. 48211

Equal Opportunity Employer

(84-90)

Abiturientų pristatymo baliuje: abiturientai ir kiti svečiai. V. Bacevičiaus nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **LB Baltimorės apylinkė** paskutiniajame susirinkime paskyrė Dirvai paremti auką 50 dol., kurią atsiuntė valdybos narys K. Česonis. Nuoširdžiai dėkojame Baltimorės apyl. valdybai, supratusiai sunkią lietuviškosios spaudos padėtį ir savo auką padedant tęsti neilgą spaudos darbą. Ačiū.

• **Vytautas Bitėnas**, gyv. Elizabeth, N. J. įstojo į Vilties Draugiją su 10 dol. įnašu.

Malonu pastebėti, kad Vytautas Bitėnas yra jauniosios kartos, dirba su jaunimu ir lanko visus lietuviškus parengimus, visad prisidedamas pinigine auka. Prieš porą metų jis atliko karinę tarnybą leitenanto laipsnyje.

Sveikiname naują viltininką įsijungusį į tautinės spaudos rėmėjų šeimą.

• **Wisconsino Lietuvių Dienai** ruošti komitetas iš gauto pelno paskyrė Dirvai 10 dol. Pinigus atsiuntė komiteto vicepirmininkas, M. Tamulėnas. Už auką komitetui Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• **Dail. Romas Viesulas** Eastern Michigan Universitete turėjo savo kūrinių parodą ir buvo išstatęs "Raudų" seriją. Ta proga meno mokyklos studentams spalio 19 d. skaitė paskaitą.

• **Lietuvių Foto Archyvo** rengiama lietuvių fotografų metinė paroda įvyks Chicagoje Jaunimo Centre lapkričio 17-25 d. Gruodžio 16 d. paroda bus perkelta į New Yorką.

• **Sesuo M. Perpetus**, LB švietimo Tarybos prašoma, rūpestingai rengia drauge su Shields pr. mokyklos vedėju D. F. Kimballu lituanistikos programą ir medžiagą, kuri bus naudojama supažindinti minėtos ir kitų Chicago miesto viešųjų mokyklų mokinius su Lietuva ir lietuvių įnašu į šio krašto kultūrinį gyvenimą.

• **Dr. Devenis** su žmona Alena, iš Los Angeles, lankėsi New Yorke ir dalyvavo Vilniaus miesto įkūrimo 650 m. sukakties minėjime.

KAIP DABAR ATRODO KULTŪROS ŽIDINYS

Daugelis jo nematė dar. Tai puikus pastatas, prie Highland Blvd. Jeigu jis būtų baltesnis, galima būtų tiesiog pavadinti gulbe. Kaklas įsmeigtas į senąją "pilaite", kur yra daug kambarių ir bus vyriausia būstinė. To naujo pastato įėjimo durys apsaugotos kita išorine siena su stogu, kad pridengtų iš automobilių išlipančius svečius, puošnias moteris nuo lietaus ar sniego, kai atvyks gruodžio 1 d. į židinio atidarymo balių.

Šis balius yra nepaprasta staigmena: žodis tapo kūnu. Po ilgų kalbų, po daugelių pastangų ir gerų žmonių pagalbos, židinyje baigtas ir per balių viešai atveriamos jo durys, su iškilme, su džiaugsmu, su daina ir muzika, su kelesiais, su puota, su įvertinimais, su pagirimais, su aukotojų pasitenkinimu, nes jie ten pamatys savo vertę. Tikimasi sulaukti apie 400 žmonių.

Skambinkite į Kultūros židinį (212) 827-9865, arba rašykite K. židinio Komitetui (361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207) prašydami bilietų arba siųskite ten savo auką baliui 75 dolerius, kas suteiks jums visas teises dalyvauti baliuje be jokių kitų mokėjimų ar aukų.

Atvykę į balių galėsite apžiūrėti visą pastatą ir įrengimus. Už pastato yra didelis kiemas išlietas asfaltu mašinoms pasistatyti. Gruodžio 1 — balius diena jau visai nebetoli. Nelaukite paskutinės dienos! Kreipkitės dabar jau į bilietų pardavėjus. Kc.

"AMŽINASIS LIETUVIS" IŠPARDUOTAS

Nidos leidykla praneša iš Londono, kad Vyt. Alanto romanas "Amžinasis Lietuvis" jau prieš kurį laiką išparduotas, nors norinčiųjų įsigyti knygą vis dar atsiranda ir lig šiol.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

Los Angeles skautų suruoštame Vilniaus sukakties minėjime prof. J. Kuprionis skaito paskaitą, sol. J. Čekanauskienė dainuoja akompanuojant komp. B. Budrūnui, apacioje dailis publikos.

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

REIKIA PRAMOGINIŲ DAINŲ

Los Angeles Dramos Sambūrio narės "Išlaisvintos Moterys" sėkmingai dainavusios Lietuvos Fondo baliuose Los Angeles ir Long Beach miestuose, atliko programą skautų ruoš-tame Vilniaus įkūrimo minėjime ir dabar intensyviai ruošiasi A. Gustaičio naujos knygos pristatymo va-

D. Mackialienė pravedusi programą skautų ruoš-tame Vilniaus sukakties minėjime. L. Kanto nuotrauka

Los Angeles 'Išlaisvintos moterys' dainuoja Tautos Fondo baliuje. Iš kairės: R. Urbanienė, N. Dobrovolksienė, O. Deveikienė, D. Mackialienė, J. Čekanauskienė, V. Irlikienė, L. Zaikienė. K. Kanto ntrauka

karo programai. Ne vien atliks ir paruoš meninę programą dalį, bet, kartu su Lietuvių Dienos žurnalu dailiosi ir rengimo rūpesčiais.

Kiekvienai programai ruošia naują programą, kas mūsų sąlygose yra gana sunku: iš Lietuvos damos jau dainuote nudainuotos, lietuviškieji kompozitoriai kažkodėl lengvąja muzika nenori rankų teptis, nors per lengvąją muziką jie daug greičiau ir plačiau pasiektų lietuvių, nevien tik senimą, bet ir jaunimą. Kaip trūksta mūsų poetams juoko gyslės (vis rauda

apie prarastą meilę, rūtas...) ir saulės bei šviesos jų poezijoje, taip trūksta muzikams lengvos rankos ir lengvo ritmo, su kuriuo suptųsi ir jaunimas ir senimas. Jau taip atsibodo verkšlenti... Norom nenorom tenka griebtis svetimųjų muzikos ir verst lietuviškai.

Išlaisvintas Moteris sudaro: D. Mackialienė — vadovė, O. Barauskienė — akomp., J. Čekanauskienė, O. Deveikienė, N. Dobrovolksienė, V. Irlikienė, R. Urbanienė ir L. Zaikienė. Jų tarpe yra ir balsingos so-

listės ir balsingos artistės, taip, kad moterims tikrai nieko netrūksta. Įdomios ir jų suknelės, pačių projektuotos ir siūtos. (vi)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
FOUNDRY HELP
FOUNDRY INSPECTORS
MOLDERS
CORE ROOM WORKERS
POURERS
MELTERS
GRINDERS
FINISHERS
FOUNDRY LABOR
FOR 1ST & 2ND SHIFT
Steady work for qualified men. Excellent fringe benefits. Live and work in a pleasant community.
Apply call or write
WAUKESHA FOUNDRY COMPANY, INC.
1300 Lincoln Ave.
Waukesha, Wisconsin 53186
414-542-0741 (81-87)

ASSEMBLERS
DAY AND AFTER NOON SHIFT
IMMEDIATE OPENINGS.
1460 Rankin
Troy, Mich
313-588-1100 (85-91)

1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN FOR NATIONAL ACME
Must have job shop experience and be able to set-up work from blue prints and close tolerance. 1ST & 2ND SHIFT
also
TRAINEES ACCEPTED WITH MECHANICAL ABILITY. SOME OVERTIME AND ALL FRINGE BENEFITS.
Phone 313-564-6373 (85-88)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS AND SET UP MEN
ACME-CONES
For Days & Nights
Experienced men for permanent position. Full benefits. Pleasant working conditions. Extensive overtime.
KBC INC.
15700 Dale (Fenkell-Telegraph-Area)
Detroit, Mich.
313-534-9190 (85-87)

BORING MILLS

Horizontal and vertical boring mill operators, experience is essential, company paid benefits, holidays, overtime and high hourly rate.

SMITH & HARRIS MACHINE CO.

5170 West 130th Street
Cleveland, Ohio
216-267-3366 (80-86)

MECHANICS FOR TRUCK & HEAVY EQUIPMENT

Some experience necessary. 45 hour week, time and a half for overtime. Excellent fringe benefits.

Write to — Mr. Ryle CONE BROTHERS CONTRACTING CO.

P. O. Box 1259
Tampa, Fla. 33601
Call 813-621-1311
for appointment
An Equal Opportunity Employer (83-89)

MACHINIST
Experienced at Set-Up of Modern Snow Drills with Air Fixtures also Semi Automatic Milling Machines; Days: Steady. No Layoffs.
PEERLESS AUTOMATIC
1970 W. 77 (Near Madison) (85-87)

PERSONAL MAID
Eastern suburb of Cleveland, Ohio Winter in Florida—care of invalid women with house hold staff of five. Excellent salary — recert references. Call (216) 531-8900, Ext. 229. Between 9 AM & 4 PM. (81-87)

MAINTENANCE MECHANICS
Large wholesale bakery has opening for 1st class maintenance mechanic. Salary commensurate with ability. Good fringe benefits. Contact Mr. Pedone 650 W. Lexington St., Baltimore, Md. Phone (301) 727-8500.
An Equal Opportunity Employer (81-87)

JOURNEYMAN BAKERS

Urgently needed at new SUN FLOWER FOOD STORES in Nashville and Jackson, Tenn.

Complete, on-premise Bakery in ultra modern surroundings.

For a confidential interview, call collect:

GEORGE THOMPSON DOUG BOUDER

615-356-8596 (80-86)

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS BALTIMORĖJE

Baltimorėje š.m. lapkričio 17 d. 7:30 v.v. Lietuvių salėje koncertuos R. Babicko vadovaujamas Clevelando vyrų oktetas su soliste Irena Grigaliūnaite. Po koncerto bus šokiai, grojant geram orkestrui ir veiks bufetas. Koncertą rengia LB Baltimorės apylinkės valdyba. Visi Baltimorės ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į šį koncertą ir maloniai praleisti vakarą. Nuotraukoje Clevelando vyrų oktetas su vadovu R. Babicku.

VIENTINTELIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).

JOURNEYMEN

SKILLED TRADESMEN

ATTENTION:

ELECTRICIANS

MACHINE REPAIRMEN

PIPEFITTERS

PAINTERS

Lear Siegler Automotive in Detroit offers "\$300 CASH" to anyone who is instrumental in the hiring of any of the above skilled tradesmen. Know someone? Give Mr. J. Lesco a call at, 313-897-9100 and he will discuss the details with you... This cash finders fee is open to anyone who will assist us in this program.

LEAR SIEGLER, INC.

8129 Epworth, Detroit, Michigan

An Equal Opportunity Employer

(82-88)